

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ

โดย

ดร.สิทธิชัย ดันศรีสกุล

	331.11423072 ร722ก
33A0089495	
Title : การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศตาม แนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ หอสมุดและศูนย์สนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์	

วิจัยประยุกต์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

พ.ศ. 2534

A Research Report

**Solutions to Problems of Unemployed Graduates
in the View of Government Officials and Businessmen**

By

Dr.Sittichai Thansriskul

Applied Research

Faculty of Business Administration

Dhurakijpundit University

1991

หัวข้อวิจัย การแก้ไขปัญหائبัณฑิตว่างงานตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ

ผู้วิจัย ดร.สิทธิชัย ตันศรีสกุล
อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปีที่ทำการวิจัย ปีการศึกษา 2534

บทคัดย่อ

หัวข้อเรื่องวิจัย "การแก้ไขปัญหائبัณฑิตว่างงานตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ" มีจุดหมายเพื่อศึกษาแนวทาง และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาว่างงานของบัณฑิต ตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจโดยการสัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามให้แก่ข้าราชการจำนวน 161 RIA และนักธุรกิจจำนวน 347 คน ในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ด้วยค่าสถิติ (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสรุปได้ดังนี้

1. บัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งคือ ความรู้เฉพาะสาขาที่ รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบดี และความรู้หลาย ๆ ด้านดีตามลำดับ
2. บัณฑิตควรมีความรู้พิเศษที่สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งคือภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาไทย และคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

3. กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของบัณฑิตที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ ภาครัฐบาล รองลงมาคือ ตัวบัณฑิตเอง และหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิต ตามลำดับ

4. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ทุก ๆ 3 ปี

5. ภาครัฐควรให้ข้าราชการเกษียณอายุเมื่ออายุได้ 55 ปี เพื่อเปิดโอกาสให้แก่นักแรงงานรุ่นใหม่

6. ภาครัฐควรมีการวางแผนกำลังคนที่ชัดเจนและควรมีการปรับปรุงแผนเป็นระยะทุก ๆ 3 ปี

7. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานเป็นระยะทุก ๆ ปี

8. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการติดตามผลการทำงานของบัณฑิตเป็นระยะทุก ๆ ปี

9. ภาครัฐควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาัดเอาเปรียบลูกจ้าง

10. สถาบันการศึกษาควรสอนวิชาชีพเสริมได้แก่ คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัญชี กฎหมาย และพิมพ์ดีด ให้แก่บัณฑิต

11. ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหามหาบัณฑิตว่างงานของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ พบว่า

I. ข้าราชการและนักธุรกิจมีความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหามหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

2. ผู้ใช้และผู้ผลิตมีความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหามหาบัณฑิตว่างงานไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
มีความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่างงานไม่แตกต่างกัน

4. เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่าง
งานไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The title of this research is "SOLUTIONS TO PROBLEMS OF UNEMPLOYED GRADUATES IN THE VIEWS OF GOVERNMENT OFFICIALS AND BUSINESSMEN". The objectives are to study the way to solve the problems and to get correct suggestions of Unemployed Graduates in the view of Government Officials and Businessmen. This is done through interviewing and sending questionnaires to 161 officials and 347 businessmen in Bangkok. The data is calculated in percentage, average and standard deviation. The points of view are composed among other groups through t-test and Anova analysis into the significant level of .05

The conclusion is drawn by The following results:-

1. Qualifications of Graduates which The labour market needs and ranks the first is "good in one's field of educational knowledge". second is "good in responsibility" and "various knowledge", respectively.
2. Special skill of Graduates which ranks the first in English Language. second is Thai Language and computer usage, respectively.
3. Responsible group for solutions to problems of Unemployed Graduates which ranks the first is Government Sector, Graduates and Educational Institutions, respectively.

4. The Curriculum in the Educational Institutions should be adjusted periodically every 3 years.

5. The retirement for the **Government** Officials should be at 55 years of age in order to **give** chances of advancement to the new generation.

6. The Manpower Planning of Government Sector should be **clearcut** and **implemented** periodically every 3 years.

7. The Educational Institutions should survey the needs of labour **market** periodically every year.

8. The Educational Institutions should conduct the follow-up and evaluation of Graduates Employment periodically every year.

9. Disciplinary actions from the Government should be carried out on corporates or firms in manipulating worker's.

10. The Educational Institutions should provide extra curricula classes on Computer, English, Accounting, **Laws** and Typing for the Graduates.

11. Information Center should be set up to provide information, especially, on labour force.

The **comparison** of the view on **solution** problems of Unemployed Graduates from other groups has indicated that:-

1. The Government Officials and Businessmen have significantly different point of view on solutions to problems at .05 level.

2. The Employers and Instructors do not have different point of view on solutions to problems.

3. The group of Undergraduates, Graduates and higher Graduates level do not have different point of view on solutions to problems.

4. Male and Female do not have different point of view on solutions to problems.

กิติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอบพระคุณอย่างสูง ท่านผู้มีพระคุณแก่การวิจัยครั้งนี้ อาทิเช่น ได้รับคำปรึกษาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณราย แสงวิเชียร คณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ รองศาสตราจารย์ รัตนา ศิริพานิช มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับคำแนะนำช่วยเหลือในการทดลองแบบสอบถาม หากำน้ำหนักคะแนนจากแบบสอบถาม หากความเหมาะสมจากการวิเคราะห์ หากำทางสถิติ การเข้าคอมพิวเตอร์และอื่น ๆ จากผู้เชียวชาญหลายท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารี เกิดคำ ภาควิชาทดสอบและวิจัย วิทยาลัยครุสุนันทา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คุณอุไร อัครพานิช ในการรวบรวมข้อมูลของทบวงมหาวิทยาลัย และบรรดาอาจารย์ เพื่อนฝูง อีกรหลายท่าน ทั้งในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ทบวงมหาวิทยาลัย กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสถาบันอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ ได้รับความกรุณาจากท่านอธิการบดี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณท่านผู้มีพระคุณในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน บุญคุณของทุกท่านนี้เป็นประโยชน์เป็นวิทยาทานในการศึกษา วิจัย อย่างยิ่ง

ดร.สิทธิชัย ต้นศรีสกุล

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตารางประกอบเนื้อหา	(10)
สารบัญตารางการวิเคราะห์	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
การเก็บรวบรวมข้อมูล	7
การวิเคราะห์ข้อมูล	7
ค่านิยมและศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ของการวิจัย	12
ระยะเวลาดำเนินการโครงการ	14

	หน้า
บทที่ 2	
เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต ภาวะของสังคม	33
บัณฑิตของเอกชนว่างงานมากกว่ารัฐ	42
ภาพรวมและแนวโน้มภาวะการว่างงานในปี 2530	
และช่วงปี 2531-2534	44
ภาวะการจ้างงานเพิ่มขึ้นรายสาขา	45
แนวโน้มในอนาคต	48
มูลเหตุสำคัญของปัญหา	51
สรุปผลแนวโน้มการว่างงานระยะยาวในปี 2528-2543	53
บทที่ 3	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	143
ประวัติผู้วิจัย	155

สารบัญตาราง/ประกอบเนื้อหา

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงจำนวนบัณฑิตรุ่นปี 2529 - 2530 ที่ทำงานแล้ว และยังไม่มีงานทำของสถาบันอุดมศึกษา	3
	ตารางแสดงจำนวนบัณฑิตรุ่น ปี 2529-2530 ที่ยังไม่มีงานทำ จำแนกตามสาขาวิชาของ ISCED	4
	ตารางแสดงการติดตามผลของการมีงานทำของผู้มีการศึกษา ปี 2529-2530	25
	ตารางแสดงสถานการณ์การว่างงาน ปี 2529 -2530	26
	ตารางแสดงจำนวนแรงงานที่มีการศึกษาสูงรอบที่ 2 พ.ศ. 2517 - 2525	28
	ตารางแสดงการขยายตัวภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย 2532	30
	ตารางแสดงการสำรวจแรงงานปี 2526 - 2528	32
	ตารางแสดงผู้ไม่มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2527 - 2532	35
	ตารางแสดงผู้ไม่มีงานทำจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การว่างงานในปัจจุบัน หมวดยุทธศาสตร์และเพศ	37
	ตารางแสดงผู้ไม่มีงานทำจำแนกตามความคิดเห็นสาเหตุของ การว่างงาน หมวดยุทธศาสตร์และเพศ	39
	ตารางแสดงความสำเร็จการศึกษาระดับกลาง- สูง ปี 2529-2530	47
	ตารางแสดงการติดตามผลการมีงานทำ การว่างงานและการ เรียนต่อของผู้มีการศึกษาระดับกลาง-สูง	50
	ตารางแสดงตำแหน่งงานด้านธุรกิจและข้าราชการ	52
	ตารางสรุปผลแนวโน้มการว่างงานระยะยาว ปี 2528 - 2543	53

สารบัญตารางการวิเคราะห์

ตารางที่		หน้า
1	แสดงข้อมูลจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	55
2	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานะภาพ	56
3	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	56
4	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	57
5	แสดงจำนวนคำตอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาด แรงงาน	58
6	แสดงจำนวนคำตอบเกี่ยวกับความรู้พิเศษที่บัณฑิตควรจะมี	59
7	แสดงจำนวนคำตอบเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหา การว่างงานของบัณฑิต	60
8	แสดงจำนวนคำตอบเกี่ยวกับระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตร ในสถาบันการศึกษา	61
9	แสดงจำนวนคำตอบเกี่ยวกับการเกษียณอายุของข้าราชการ	62
10	แสดงคำตอบเกี่ยวกับการปรับปรุงการวางแผนกำลังคน	63
11	แสดงจำนวนคำตอบเกี่ยวกับการสำรวจความต้องการของตลาด แรงงาน	64
12	แสดงจำนวนคำตอบเกี่ยวกับการติดตามผลการทำงานของบัณฑิต	65
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในมาตรการแก้ไข ปัญหาบัณฑิตว่างงานในแต่ละข้อ	66
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่า สถิติ (t-test) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงาน	69

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน"	70
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกันเพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต"	70
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่สุดท้าย"	71
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้"	71
19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้าฝึกงานเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน"	72

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน"	72
21	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์ประกอบอาชีพอิสระ"	73
22	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรชะลอการนำเข้าเครื่องจักรที่หนักแรงคน"	
23	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้กำหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิต"	74
24	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กรับจ้างจะช่วยลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้"	
25	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษามลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงชั้นปริญญาโท thin เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"	

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา"	76
28	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ"	76
29	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น"	
30	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ"	
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ"	

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่	หัวข้อ	หน้า
32	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย"	78
33	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรจะเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้"	79
34	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานที่รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"	79
35	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีบทลงโทษแก่สถาน ๗๗	80
36	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ โน้ตบุ๊ก กฎหมายและพิมพ์ดีด จะช่วยให้ลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	80
37	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่าความรู้"	81

สารบัญผลการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
38	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้ปฏิบัติงานแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ"	81
39	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับการแก้ปัญหาบัณฑิตว่างงาน	83
40	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน"	84
41	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกันเพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต"	84
42	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่สุดท้าย"	85
43	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้"	85

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่ ^d		หน้า
44	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติที่ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีข้อบังคับให้สถาน/ระดมการและหน่วยงานผู้ให้บริการศึกษาเข้าปฏิบัติงานเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน"	86
45	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติที่ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สถาน/ระดมการและหน่วยงานผู้ให้บริการเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน"	86
46	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติที่ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรมีกองทุนให้แก่นักศึกษา/ระดมการจะประกอบวิชาชีพอิสระ"	87
47	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติที่ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรชะลอการนำเข้าเครื่องจักรที่ใช้คนแรงงานคน"	87
48	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติที่ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรให้สถาน/ระดมการและหน่วยงานผู้ให้บริการเป็นผู้อำนาจหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต"	88
49	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติที่ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มากจะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้"	88
50	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติที่ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงขั้นปริญญาโทให้มากเพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"	89

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	89
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา"	90
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ"	90
54	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานบัณฑิตมากขึ้น"	91
55	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ"	91
56	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ"	92
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย"	92

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
58	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้"	93
59	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ให้บริการบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"	93
60	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาวัดเอาเปรียบลูกจ้าง"	94
61	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ หน้าที่ กฎหมายและพิมพ์ดีด จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	94
62	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาวุฒินั้นบุคคลิกภาพมากกว่าความรู้"	95
63	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้นและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้มีงานทำแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ"	95
64	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับการแก้ปัญหาบัณฑิตว่างงาน	97

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่ ^d		หน้า
65	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เข้าไปมีส่วนร่วมในกรคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน"	98
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกันเพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต"	98
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังเรียนอยู่"	99
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรให้มีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้"	99
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้าฝึกงานเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน"	100
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน"	100

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
71	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรมีกองทุนให้แก่วัยคิดที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ"	101
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้คนแรงคน"	101
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้กำหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต"	102
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มาก ช่วยลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้"	102
	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปยังชั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"	103
76	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	103

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
77	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติที่ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา"	104
78	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติที่ ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ"	104
79	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติที่ ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น"	105
80	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติที่ ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ"	105
81	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติที่ ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ"	106
82	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติที่ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย"	106
83	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติที่ ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้"	107

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
84	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"	107
85	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ให้ที่เอาวัดเอาเปรียบลูกจ้าง"	108
86	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test, เกี่ยวกับมาตรการ "การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ว่ายน้ำ ภาษาอังกฤษ กฎหมาย และพิมพ์ดีด จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	108
87	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "การคัดเลือกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาดูรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่าความรู้"	109
88	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ ct-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับสมัครงานมาแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ"	109
89	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานักศึกษว่างงาน	111

สารนิพนธ์การวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
90	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน"	112
91	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต"	112
92	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตที่กำลังศึกษาอยู่ที่สุดท้าย"	113
93	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้"	113
94	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้าฝึกงานเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน"	114

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
95	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน"	114
96	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีที่ละคู่ด้วยค่าสถิติเชฟเฟ่ (Scheffe')	115
97	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรมีกองทุนให้แก่นักคิดที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ"	115
98	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรให้รัฐชะลอการนำเข้าสิ่งเครื่องจักรที่ใช้ แทนแรงคน"	116
99	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้ เป็นผู้กำหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต"	116

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
100	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเด็กให้มาก จะช่วยลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิต"	117
101	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ข้าราชการศึกษาไปถึงชั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"	117
102	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีที่ละคู่ ด้วยค่าสถิติเชฟเฟ (Scheffe')	118
103	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำวันก็จะช่วย ลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	118
104	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควร เป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา"	119

สำเนาตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
105	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์การแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในต่างประเทศ"	119
106	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น"	120
107	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีที่ละคู่ ด้วยค่าสถิติเชฟเฟ่ (Scheffe')	120
108	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบท โดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ"	121
109	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงาน เสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงาน โดยเฉพาะ"	121

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
110	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย"	122
111	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้"	122
112	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงาน ผู้ให้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"	123
113	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงาน ผู้ใช้ที่เอารัดเอาเปรียบลูกจ้าง"	123
114	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัญชี กฎหมาย และพิมพ์ดีด จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"	124

สารบัญตารางการวิเคราะห์ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
115	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นคุณลักษณะมากกว่าความรู้"	124
116	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้มีงานทำแล้วเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่านักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ"	125

บทนำ

โครงการวิจัยเรื่อง การแก้ไขปัญหามีขีดว่างงานตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ

ความสำคัญของปัญหา

ปัญหาด้านแรงงานและการมีงานทำ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับตลาดแรงงานของประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก ทั้งประเทศที่พัฒนามาแล้ว ด้อยพัฒนา และกำลังพัฒนา เช่นประเทศไทย ในอดีตที่ผ่านมาปัญหาด้านแรงงานและการมีงานทำของประเทศไทยยังไม่รุนแรงและเป็นปัญหาที่มีความสำคัญรองลงไปเมื่อเทียบกับปัญหาหลักอื่น ๆ ของประเทศ กล่าวคือความกดดันของปัญหายังไม่เด่นชัดเช่นที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันซึ่งมาระยะหลังปัญหาดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ได้มีการประมาณว่าจะมีผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 1 ล้านคน ในปีแรกของแผนคือ พ.ศ. 2530 จะมีผู้ว่างงานเปิดเพศในประเทศ 932,000 คน โดยมีอัตราการว่างงานร้อยละ 3.1 และการว่างงานจะมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยประมาณร้อยละ 3.5 ในปี พ.ศ. 2534 โดยจะมีคนว่างงาน 1.2 ล้านคน

ปัญหาการว่างงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นลักษณะของการว่างงานจริง ๆ คือ กลุ่มของผู้มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูง ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยมานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา ทั้งนี้เป็นผลมาจาก การมีผู้จบการศึกษามากขึ้นในระดับต่าง ๆ การว่างงานของผู้มีการศึกษาสูงนี้ก่อนหน้าปี พ.ศ. 2520 มีเพียงไม่กี่พันคน แต่เมื่อสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ปรากฏว่ามีผู้ว่างงานที่จบการศึกษาสูงกว่า 80,000 คน และเมื่อเริ่มสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เพียงปีเดียว คือ ปี พ.ศ. 2526 การว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มเป็น 120,000 คน เมื่อสิ้นปี 2529 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เพิ่มขึ้นกว่า 200,000 คน การขยายตัวของประชากรในอัตราสูงติดต่อกันถึง 10 ปี ในระหว่างปี พ.ศ. 2503 - 2513 ได้ส่งผลให้มีการขยายตัวของสถาบันการศึกษาทุกระดับในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในด้านเอกชนก็ได้มีการยกระดับ

การศึกษาถึงขั้นปริญญาตรีและปริญญาโท มีการยกฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัย สิ่งเหล่านี้เป็นผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นถึงการศึกษาที่สูงขึ้นของกำลังแรงงานในอนาคตทั้งสิ้น เชื่อกันว่าเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2534 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) กำลังแรงงานของประเทศจะเพิ่มขึ้นเป็น 33 ล้านคน ริดสีดในแต่จะปีจะเพิ่มขึ้นประมาณ 800,000 คน จำนวนนี้เป็นผู้จบการศึกษาในทุกระดับโดยเฉพาะระดับสูงถึงอุดมศึกษานั้นจะเพิ่มมากขึ้นทุกปี เนื่องจากการเปิดของมหาวิทยาลัยเปิด 2 แห่ง คือมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชรวมทั้งสถาบันการศึกษาที่สอนถึงระดับปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน ในขณะนี้มีมากกว่า 300 แห่งรับนักศึกษาปีละกว่าแสนคนจนกระทั่งมีการกล่าวว่า "การเรียนในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันใคร ๆ ก็สามารถเรียนได้"

จากภาวะของการมีโอกาสเรียนมากขึ้น เมื่อมีการจบการศึกษามาแล้ว จะมีตลาดแรงงานรองรับได้เพียงใด เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วในขณะนี้เราจะเห็นได้ว่าการสมัครงานแทบทุกแห่งจะมีผู้สมัครมากกว่าตำแหน่งงาน ไม่ว่าจะเป็นสถานประกอบการของรัฐหรือเอกชน ดังจะเห็นได้จากการจัดตลาดนัดแรงงาน และถ้าจะกล่าวถึงปัญหาการสูญเสียแรงงาน¹ ในปี พ.ศ.2531 มีบัณฑิตตกงานประมาณ 70,000 คน ต้นทุนในการผลิตบัณฑิตคนหนึ่งเฉลี่ยคนละ 200,000 บาท ก็จะเป็นการสูญเสียงบประมาณจำนวน 14,000 ล้านบาท ซึ่งยังไม่ได้รวมค่าใช้จ่ายในการสมัครหางานทำคนละ 500 บาท คิดเป็นเงินถึง 35 ล้านบาท อย่างไรก็ตามปัญหาการว่างงานของบัณฑิตก็ยังมีผลกระทบต่อจิตใจ² นับได้ว่ารุนแรงที่สุด ผู้ว่างงานจะเกิดความท้อแท้ สิ้นหวัง นำไปสู่ความเฉื่อยชาเกียจคร้านและเป็นปัญหาสังคมที่ค่อนข้างจะร้ายแรง การแก้ไขปัญหการว่างงานเป็นความพยายามของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่คงไม่สามารถแก้ปัญหการว่างงานได้ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด ความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด จึงสมควรที่จะได้มีการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิต

¹ซี 12 "เงินทุนของชาติจมหาไป 2 หมื่นล้าน" หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กรุงเทพมหานคร คอลัมน์นิมิตร์ราชการ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2532 หน้า 6.

²วิจิตร แสงทอง "การแก้ไขป้องกันการว่างงานในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ตุลาคม 2508 หน้า 9 - 10.

ตารางที่ 1 จำนวนบัณฑิตรุ่นปี 2529-2530 ที่ทำงานแล้วและยังไม่มีงานทำของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนรวม	ทำงานแล้ว	ยังไม่มีงานทำ
รัฐ	47,340	31,934	15,406
ร้อยละ	100	67.46	32.54
เอกชน	4,643	3,182	1,461
ร้อยละ	100	68.53	31.47
รวม	51,983	35,116	16,867
ร้อยละ	100	67.55	32.45

ที่มา : รายงานสรุปการประมวลผล เรื่องภาวะการหางานทำของบัณฑิตรุ่นปี 2529-2530
ทบวงมหาวิทยาลัย ISBN 974-8034-26-7

ตารางที่ 2 จำนวนบัณฑิตรุ่นปี 2529-2530 ที่มีได้ทำงาน จำนวนตามสาขาวิชาของ ISCED

สาขาวิชาของ	รัฐ	เอกชน	รวม	ร้อยละ
ศึกษาศาสตร์และฝึกหัดครู	2,938	-	2,938	17.42
มนุษยศาสตร์ ศาสตร์ และ เทววิทยา	1,233	111	1,344	7.97
จิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์	75	-	75	0.44
นิติศาสตร์	2,652	73	2,725	16.16
สังคมพฤติกรรมศาสตร์	1,777	154	1,931	11.44
การบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ	4,556	986	5,542	32.85
การสื่อสารมวลชนและการเอกสาร	540	117	657	3.91
คหกรรมศาสตร์	58	-	58	0.34
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	263	-	263	1.56
คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์	143	6	149	0.88
แพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับ				
สุขภาพอนามัย	149	-	149	0.88
วิศวกรรมศาสตร์	300	-	300	1.78
สถาปัตยกรรมและการผังเมือง	12	-	12	0.07
เกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง	646	14	660	3.92
วิชาอื่น ๆ	64	-	64	0.38
รวม	15,406	1,461	16,867	100.00

d ทมา : รายงานสรุปการประมวลผล เรื่องภาวะการทำงานทำของบัณฑิตรุ่นปี 2529-2530

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของบัณฑิตตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ ผู้ผลิตและผู้ใช้ และบุคคลที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการว่างงานของบัณฑิตต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ ผู้ผลิตและผู้ใช้ และบุคคลที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของบัณฑิตต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้าราชการและนักธุรกิจ มีแนวคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกัน
2. ผู้ผลิตและผู้ใช้มีแนวทางแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกัน
3. กลุ่มบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีแนวคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้มุ่งศึกษามาตรการแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงาน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการและนักธุรกิจในกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนในฐานะผู้ผลิตบัณฑิต ผู้บริหารหน่วยงานของรัฐและนักธุรกิจในฐานะผู้ใช้บัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักธุรกิจจำนวน 550 คน และ ข้าราชการจำนวน 300 คน ในแต่ละกลุ่มยังได้จำแนกออกเป็นผู้ผลิตและผู้ใช้ และยังได้จำแนกตามระดับการศึกษา โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มปริญญาตรี และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์
 - 2.1 แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองซึ่งประกอบด้วย 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกซึ่งมีอยู่ 8 ข้อกระทง เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) และประเภทหลังซึ่งมีอยู่ 24 ข้อกระทง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว นำไปหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน เป็นผู้ประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คนใน 10 คน สอมรับข้อกระทงข้อใด จึงจะยอมรับข้อกระทงนั้น หลังจากนั้นจึงหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยการนำไปให้กลุ่มตัวอย่างทั้งนักธุรกิจและข้าราชการจำนวน 50 คน เป็นผู้ตอบ จากนั้นจึงนำไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson 21) (กานดา, 2528:80)

$$r_{kk} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum x(x-1)}{ns^2} \right]$$

เมื่อ	r_{kk}	คือ	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
	n	คือ	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	\bar{x}	คือ	ค่าเฉลี่ยของคำตอบจากแบบสอบถาม
	ns^2	คือ	ความแปรปรวนของคำตอบที่ให้จากแบบสอบถาม

การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) (กานดา, 2530:44)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation, (กานดา, 2530:72)

$$s = \sqrt{\frac{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

s คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

x คือ คะแนนข้อมูลของแต่ละจำนวน

f คือ ความถี่

n คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 การสัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่มตัวอย่างข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และนักธุรกิจชั้นสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกที่อยู่ของสถานประกอบการของนักธุรกิจจากสมุดโทรศัพท์ และส่งแบบสอบถามดังกล่าวไปถึงเจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการนั้น ๆ ทางไปรษณีย์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการนั้นได้คัดเลือกที่อยู่ของส่วนราชการ ระดับผู้อำนวยการกองจากหนังสือนามส่งเคราะห์ส่วนราชการไทย ของกองข้าวงต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนาสกรัฐมนตรี แล้วส่งทางไปรษณีย์ แบบสอบถามส่งไปเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2532 และขอให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในวันที่ 20 ธันวาคม 2532

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้น

4.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจ ด้วยค่าสถิติ (t-test) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

4.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้ใช้และพนักงานด้วยค่าสถิติ (t-test)

โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test)

โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
ทางเดียว (One-way Analysis of variance) และเปรียบเทียบ
ความแตกต่างแต่ละคู่สถิติเชฟเฟ (Scheffe')

คำนิยามและศัพท์เฉพาะ

- ก. บัณฑิตว่างงาน หมายถึงผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะต่าง ๆ จากวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน และไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อซึ่งมีลักษณะดังนี้
1. ไม่ได้ทำงานอื่นใดทั้งสิ้น แต่ออกหางานทำโดยไปติดต่อตามสถานที่ต่าง ๆ หรือ ส่งใบสมัครขอทำงานทางไปรษณีย์หรือ
 2. ไม่ได้ทำงานอื่นใดทั้งสิ้น และไม่ได้หางานทำเนื่องจากเจ็บป่วย ถ้าไม่เจ็บป่วย ก็อาจจะหางานทำได้
 - a. ไม่ได้ทำงานอื่นใดทั้งสิ้น และไม่ได้หางานทำ เนื่องจากคิดว่าหางานทำไม่ได้
 4. ไม่ได้หางานทำอื่นใดทั้งสิ้น ไม่ได้ทำงานเพราะงานนั้นมีรายได้น้อย และไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา จึงเต็มใจว่างงาน
- a. ข้าราชการ หมายถึงเจ้าหน้าที่ - พนักงาน ข้าราชการพลเรือน มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านแรงงาน หรือมีอำนาจตัดสินใจในการรับคนเข้าทำงานในฐานะผู้ใช้แรงงาน (บัณฑิต) หรือเป็นผู้บริหารสถาบันการศึกษาของรัฐในฐานะผลิตแรงงาน (บัณฑิต)
- R. นักธุรกิจ หมายถึงบุคคลที่ทำงานในธุรกิจเอกชน โดยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง ระดับสูง เป็นเจ้าของกิจการ เป็นนักบริหารมืออาชีพ หรือเป็นผู้จัดการแผนกต่าง ๆ ซึ่งมีอำนาจตัดสินใจในการรับคนเข้าทำงานในฐานะผู้ใช้แรงงาน (บัณฑิต) หรือเป็นผู้บริหารสถาบันศึกษาเอกชน ในฐานะผลิตแรงงาน (บัณฑิต)
- P. ผู้ใช้ หมายถึงผู้อำนวยการกอง หัวหน้าฝ่าย เจ้าของสถานประกอบการ ผู้จัดการ หรือผู้จัดการฝ่ายต่าง ๆ
7. ผู้ผลิต หมายถึง อธิการบดี อธิการ หัวหน้าคณะ คณบดี รองหัวหน้า ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและ Landu
- a. กลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง นักธุรกิจ หรือข้าราชการที่มีวุฒิปวส. หรืออนุปริญญา ในสาขาวิชาต่าง ๆ
- ซ. กลุ่มปริญญาตรี หมายถึง นักธุรกิจ หรือข้าราชการที่มีวุฒิปริญญาตรี ในสาขาวิชาของคณะต่าง ๆ เช่น สำเร็จปริญญาตรีในคณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาธุรกิจระหว่างประเทศ

เป็นต้น ซึ่งอาจจะสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ทั้งภายในหรือภายนอกประเทศ

- ช. กlassesกว่าปริญญาตรี หมายถึง นักธุรกิจ หรือข้าราชการที่มีวุฒิปริญญาโท ปริญญาเอก จากสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ทั้งภายในหรือภายนอกประเทศ
- ฉ. สาขาวิชาจำแนกตาม ISCED : หมายถึง สาขาวิชาซึ่ง ISCED (International Standard Classification of Education) ได้จำแนกไว้เป็น 10 สาขา คือ
1. ศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู ได้แก่ วิชาประถมศึกษา การมัธยมศึกษา สหศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ บริหารการศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา ศิลปการศึกษา พยาบาลศึกษา และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
 2. มนุษยศาสตร์ ศาสนา และเทววิทยา ได้แก่ วิชาโบราณคดี มานุษยวิทยา อักษรศาสตร์ วรรณคดีเปรียบเทียบ ศาสนาและเทววิทยา ประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี ปรัชญา และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
 3. วิศวกรรมศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ ได้แก่ วิชาวิศวกรรมศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ศิลปกรรม ศิลปศึกษา ศิลปการละคร ประวัติศาสตร์ศิลปะ และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
 4. นิติศาสตร์ ได้แก่ วิชาที่เกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ
 5. สังคมศาสตร์
 - 5.1 สังคมพฤติกรรมศาสตร์ ได้แก่ วิชาเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ จิตวิทยา ภูมิศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ประชากรศาสตร์ และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
 - 5.2 การบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ ได้แก่ วิชาพาณิชยศาสตร์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การบริหารธุรกิจ การจัดการ การตลาด การประกันภัย การบริหารรัฐกิจ และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
 - 5.3 การสื่อสารมวลชนและการเอกสาร ได้แก่ วิชาวารสารศาสตร์ การสื่อสารมวลชน นิเทศศาสตร์ การประชาสัมพันธ์ บรรณารักษศาสตร์ และวิชาอื่นที่คล้ายกัน

6. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
 - 6.1 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ จลชีววิทยา ธรณีวิทยา สหุทธศาสตร์ ชีววิทยาทางทะเล สัตววิทยา วัสดุศาสตร์ พฤษศาสตร์ พันธุศาสตร์ เทคโนโลยีทางอาหาร โพลีเมอร์ และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
 - 6.2 คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ สถิติ สถิติประยุกต์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
7. แพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย ได้แก่ วิชาทันตแพทยศาสตร์ เกษีษศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ แพทยศาสตร์ ภาสภานบำบัด พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ อาชีวอนามัย และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
8. วิศวกรรมศาสตร์
 - 8.1 วิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ วิชาวิศวกรรมโยธา วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรม-เคมี วิศวกรรมเกษตร วิศวกรรมอุตสาหกรรม วิศวกรรมเหมืองแร่ วิศวกรรมสาขาภิบาล วิศวกรรมเครื่องกล นิวเคลียร์เทคโนโลยี และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
 - 8.2 สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง ได้แก่ วิชาสถาปัตยกรรม การผังเมือง การออกแบบชุมชน เทคโนโลยีทางอาคาร เคหะการ สถาปัตยกรรมภายใน และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
9. เกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง ได้แก่ วิชาภูมิวิทยา เกษตร-กลวิทยา นิชศาสตร์ นิชสวน นิชไร่ วนศาสตร์ การจัดการทรัพยากรป่าไม้ ปฐนิศาสตร์ อารักขาพืช สัตวบาล สัตวแพทยศาสตร์ การประมง วิทยาศาสตร์-ทางทะเล และวิชาอื่นที่คล้ายกัน
10. วิชาอื่น ๆ ได้แก่ วิชาพลศึกษา สังคมสงเคราะห์ อาชญาวิทยา เทคโนโลยี การบริหารสิ่งแวดล้อม การศึกษาสิ่งแวดล้อม และวิชาอื่นที่คล้ายกัน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. คํอทบวงมหาวิทยาลัย

1.1 เป็นข้อมูลที่น่าสนใจคํอทบวงมหาวิทยาลัย ที่สามารถนำไปพิจารณาประกอบการวางแผนแม่บท และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะยาว

1.2 เป็นข้อมูลช่วยในการวางหลักเกณฑ์พิจารณาอนุมัติ หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการชวษสาขาวชิชาในระดับปริญญาตรี และกัสูงขึ้นไปในระดับปริญญาโท-เอก

2. คํอคณาจารย์

2.1 เป็นข้อมูลให้คณาจารย์ได้ตระหนักถึงการปรับปรุงคุณภาพการสอนในสาขาวิชาของตนเอง เพื่อการเรือการสอนที่มีคุณภาพและรูวว่าจะพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะมีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. คํอสถาบันอุดมศึกษา

3.1 เป็นข้อมูลให้ฝ่ายวิชาการคําเนินการวางแผนงาน หลักสูตรการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน

3.2 เพื่อเป็นการนํอหนาหน่วยงานในสถาบันของคณให้มีทิศทาง เป้าหมาย เช่นรูวว่าเมื่อใดควรเปิดสอนถึงระดับไหน จะเพิ่มสาขาวิชาใด ควรจะลดหรือเพิ่มวิชาใบบ้าง

4. คํอผู้ปกครอง

4.1 เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการเลือกนนวนทางการศึกษาให้กับบุหรหลานของคณ สามารถแนะนนวนทางการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต รูวความต้องการของตลาดแรงงาน

4.2 เพื่อคาดคะเนงบประมาณค่าใช้จําอ เกี่ยวกับการศึกษาของบุครหลานอย่างสมเหตุสมผล

5. คํอนักศึกษา

5.1 เป็นข้อมูลให้ตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมแก่คณ และรูวว่าสาขาใดเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

5.2 เป็นหนทางป้องกัน หลีกเลื่อช จากปัญหาการว่างงานที่นับวันจะทวีความรุนแรงสูงขึ้นในอนาคต

6. ต่อประเทศไทย

6.1 เป็นข้อมูลที่น่าสนใจในการช่วยลดปัญหาระดับชาติของประเทศไทย ในการช่วยลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิต ลดปัญหาทางอาชญากรรม-สังคมที่จะเกิดขึ้นและเป็นภาระแก่ประเทศไทยในอนาคต

5. ระยะเวลาดำเนินการ

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

	ปี 2532					ปี 2533					ปี 2534												
	ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.		
1. เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น	←	→																					
2. ออกแบบสอบถามและวิจัย Pre-test- สัมภาษณ์			←	→																			
3. ประมวลข้อมูล								←	→														
4. วิเคราะห์ข้อมูล										←	→												
5. เขียนรายงานจัดทำรูปเล่ม																					←	→	

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาวะเศรษฐกิจทั่วไปของประเทศไทย³

ประเทศไทยเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาตั้งแต่ปี 2504 จนถึงปัจจุบัน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 6 (ปี 2530-2534) ในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมานั้นเศรษฐกิจไทยก็เริ่มจะดีขึ้น หลังจากไทยได้พัฒนาการทางด้านสาธารณูปโภค (Economic Infrastructure) ได้แก่ การสร้างถนนหนทาง ประปา ไฟฟ้า ทำให้มีผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กระตุ้นผลผลิตทางการเกษตร-อุตสาหกรรม ทำให้มีผลผลิตประชาชาติขยายตัวร้อยละ 7 สืบเนื่องต่อกันมา ในช่วงปี 2525-2529 การเจริญเติบโตได้ลดลงต่ำสุดในปี 2528 เหลือร้อยละ 3.5 หลังจากใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ในปี 2530-2534 คาดว่าผลผลิตประชาชาติจะค่อยขยายตัวขึ้นอย่างไรก็ตามจำนวนแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแต่ละปียังคงมีจำนวนมากถึง 7-8 แสนคน การว่างงานของประชากร (อาจจะสูงกว่าร้อยละ 6.2) ภาวะเศรษฐกิจในช่วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 6 คงมีการขยายตัวค่อนข้างต่ำ ส่งผลกระทบต่อภาวะทางการเงิน การคลัง มีสาเหตุมาจาก

1. ภาวะเศรษฐกิจของโลกในปี 2528 ลดการขยายตัวเหลือร้อยละ 3.1 การค้าของโลกที่ลดต่ำลงเหลือร้อยละ 4 ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิดที่ผูกพันอยู่กับตลาดต่างประเทศจากสัดส่วนของการค้าระหว่างประเทศในการนำเข้าและส่งออกสินค้าและบริการเทียบกับรายได้ประชาชาติประมาณร้อยละ 50 ไทยจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจได้ แม้แต่สหรัฐอเมริกาหรือกลุ่มอีอีซี (EEC) ต่างก็ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจเช่นกัน

³ รายงานเรื่อง การว่างงานและมาตรการแก้ไข กรุงเทพมหานคร สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ มกราคม 2530 หน้า 1-5.

2. ภาวะทางการเงินการคลังของรัฐปัญหาการใช้จ่ายเงินเกินตัวของรัฐบาลที่สะสมเป็นเวลานานก่อให้เกิดปัญหาหนี้รุนแรงมากขึ้น รัฐบาลพยายามแก้ปัญหาโดยใช้นโยบายด้านการเงิน โดยจำกัดค่าใช้จ่ายและการก่อหนี้สาธารณะ รักษาเสถียรภาพสินค้า จัดเก็บภาษี ทำให้อำนาจซื้อของรัฐบาลหดตัวอย่างมากแม้แต่นโยบายการลดค่าเงินเพื่อลดการขาดดุลทางการค้า⁴ การลดการบริโภคของประชาชนโดยการควบคุมสินค้าของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางการเงินต่อธุรกิจระดับกลางระดับเล็กเป็นอย่างมาก ยังผลให้เกิดการเลิกจ้างงานลูกจ้างเป็นจำนวนมากกว่า 20,000 คน

3. เมื่ออำนาจซื้อของภาครัฐบาลหดตัวลง ภาคเอกชนก็มียอดขายที่ลดลงไปด้วย โดยเฉพาะอำนาจซื้อจากภาคเกษตรถึงแม้ว่าผลผลิตของพืชที่ส่งออกสำคัญ ๆ จะขยายตัวเป็นที่น่าพอใจ แต่ราคาสินค้าผลทางเกษตรสำคัญเช่น ข้าว ข้าวโพด น้ำตาล มันสำปะหลัง มีแนวโน้มลดต่ำลงเนื่องจากอุปทานของตลาดโลกหรือการแข่งขันอย่างรุนแรงของประเทศผู้ส่งออกอื่น ๆ ประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย ก็เคยสั่งซื้อสินค้าเกษตรจากไทยเริ่มพึ่งพาตัวเองมากขึ้น อีกทั้งประเทศไทยยังประสบกับการได้คอบจากสหรัฐอเมริกาในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งสินค้าเกษตรในเรื่อง Farm Bill ซึ่งมีผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตรของไทย ในเมื่อภาคเกษตรมีอำนาจการซื้อต่ำ การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมก็จะมีแนวโน้มต่ำลงไปด้วย

⁴ วิชัย โภคสุวรรณจินดา. เอกสารประกอบการสัมมนาหัวข้อ "ผลกระทบของปัญหาทางเศรษฐกิจต่อการจ้างงาน และกลยุทธ์แรงงานสัมพันธ์แบบใหม่" จากเรื่อง วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อแรงงาน สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่โรงแรมอิมพีเรียล

โครงสร้างตลาดแรงงานในสังคมไทย⁵

ภายใต้โครงสร้างระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน ตลาดแรงงานที่คู้ระดับแรงงานได้มี 4 ประเภท

1. ตลาดแรงงานในภาคเกษตรกรรม
2. ตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม (ผลิตและบริการ)
3. ตลาดแรงงานในภาครัฐการและรัฐวิสาหกิจ
4. ตลาดแรงงานในประเภทประกอบอาชีพอิสระ

ตลาดแรงงานทั้ง 4 ประเภทนี้ ขนาดและความสามารถในการคู้ระดับแรงงานแตกต่างกัน คุณสมบัติแรงงานแต่ละภาคคู้ระดับนั้นก็ยิ่งแตกต่างกันอีกด้วย องค์ประกอบขึ้นอยู่กับทิศทาง เป้าหมาย นโยบายในการพัฒนาประเทศของรัฐบาลแต่ละสมัย สมัยใดรัฐบาลมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม ตลาดแรงงานของภาคอุตสาหกรรมก็ย่อมขยายใหญ่ขึ้น มีความสามารถคู้ระดับแรงงานได้มากขึ้น

1. ตลาดแรงงานในภาคเกษตรกรรม

แรงงานในภาคเกษตรกรรมสูงถึงร้อยละ 82.4 (11,332,000 คน) ของแรงงานทั้งประเทศหลังจากใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปแล้วสองแผน ภาคนี้แรงงานยังคงอยู่ร้อยละ 79.3 (13,602,000 คน) หลังจากปี 2524 เป็นต้นมาแรงงานลดลงเหลือร้อยละ 71.1 (17,676,000 คน) ลักษณะเด่นของแรงงานในภาคเกษตรกรรมนี้เป็นแรงงานที่มีการศึกษาระดับต่ำ คุณสมบัติของแรงงานจะเปลี่ยนแปลงไปกับการพัฒนาทางอุตสาหกรรมสูงขึ้น ปัจจุบันภาคอุตสาหกรรมก้าวหน้ามากขึ้น แรงงานจึงเปลี่ยนไปทางด้านคุณภาพและความรู้เฉพาะมากขึ้น

⁵อัลก้า คลยเกษม. รายงานการวิจัยเรื่อง โครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงานกับปัญหาการว่างงาน กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

2. ตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ

แรงงานในด้านนี้ขยายตัวมากขึ้นเพราะนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเน้นอุตสาหกรรมประเภททดแทนการนำเข้า (Import Substitution, จากรายงานของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี 2526 พบว่าอัตราการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 27 (6,827,000 คน) ตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมจะดูดซับแรงงานที่มีความรู้ขั้นสูงเข้าสู่ตลาดถึงแม้ว่าจะมีแนวโน้มให้เชื่อว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภททันสมัย (Modern Industry, จะเพิ่มมากขึ้นแต่การขยายตัวของตลาดแรงงานจะเพิ่มขีดความสามารถในการดูดซับแรงงานได้จำกัด เพราะอุตสาหกรรมประเภทที่เน้นการใช้เครื่องจักร เทคโนโลยีขั้นสูง ที่ซับซ้อนมากกว่าแรงงานมนุษย์ ในอุตสาหกรรมบริการก็เช่นเดียวกันจะหันมาใช้เครื่องมือที่ทันสมัยเช่น คอมพิวเตอร์ในธุรกิจธนาคาร การท่องเที่ยว การศึกษา ถึงจะเฟื่องฟูในสมัยแรก แต่ก็จะลดความต้องการลงเรื่อย ๆ

3. ตลาดแรงงานในภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

ช่วงปี 2519-2523 อัตราการเพิ่มของแรงงานเข้าสู่ตลาดแรงงานภาครัฐบาลสูงถึงร้อยละ 9.6 ต่อปี (81,387 คน/ปี) แต่ตลาดภาคนี้จะถึงจุดอิ่มตัวด้วยสาเหตุที่ว่าเมื่อขีดจำกัดด้านงบประมาณ รัฐบาลจะชะลออัตราการเพิ่มของข้าราชการตั้งแต่ปี 2525 เป็นต้นมา เหลือร้อยละ 2 ต่อปี ซึ่งมีแนวโน้มชี้ให้เห็นว่าตลาดแรงงานภาครัฐบาลนี้ไม่สามารถในการดูดซับแรงงานได้มากในอนาคต

4. ตลาดแรงงานในประเภทประกอบอาชีพอิสระ

กล่าวกันว่าขนาดและความสามารถในการดูดซับแรงงานของตลาดงานประเภทนี้มีอยู่ค่อนข้าง กว้างขวาง แรงงานประเภทนี้แบ่งไว้ด้วยแรงงาน 3 ประเภทข้างบน จำนวนไม่น้อยที่มีอาชีพ "อิสระ" ควบคู่ไปกับการทำงานหลักของคนด้วยเช่น แพทย์ พยาบาล เปิดสถานพยาบาล หรือรับจ้างพิเศษในสถาน พยาบาลเอกชน ข้าราชการที่ทำการค้าขาย บางครั้งอาจจะใช้ความหมายคำว่า "ทำงานส่วนตัว" (Own Account Workers) จะเห็นได้ว่าในปี 2520-2525 จำนวนตลาดแรงงานของภาคนี้ ยังไม่สามารถดูดซับแรงงานเพิ่มได้มากนัก แต่ปัจจุบันเกิดองค์การเอกชน (Non-Government Organizations) ด้านการขนส่งทางบกที่ต้องการแรงงานเพิ่มมากขึ้น ภาคของรัฐบาลไม่สามารถ เปิดกว้างได้ แรงงานจะถูกบีบให้เข้าสู่ตลาดอย่างไม่มีทางเลือก

โครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงาน

ในสังคมมนุษย์มีข้อที่ปฏิเสธไม่ได้ประการหนึ่งนั่นคือ ความไม่เท่าเทียมกันหรือความเหลื่อมล้ำในฐานะของสังคมในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม จะให้ความสำคัญทรัพย์สินเงินทองมาก โดยสังคมได้กำหนดรูปแบบหรือยอมรับว่าใครมีสิ่งใดที่มีค่าอยู่ในความครอบครอง จะทำให้บุคคลนั้นอยู่ในฐานะที่เหนือกว่าผู้อื่นที่ไม่มีหรือมีน้อยกว่า บางสังคมถือเอาเกียรติยศชื่อเสียง อศฺฐาบรรดาศักดิ์ ในสังคมสมัยใหม่ (Modern Society, ได้ถือเกณฑ์กำหนดฐานะของปัจเจกบุคคลด้านเศรษฐกิจมากขึ้น การทำกิจกรรมทางด้านสังคมและการเมือง จึงมีสิ่งเหล่านี้เป็นตัวหลักกัน

1. แรงจูงใจของตลาดแรงงานภาคเกษตรกรรม

จากการศึกษาของนายบุญช่วย ศรีคำพร (2527)พบว่า เกษตรกรไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี 3,465 บาท ดังนั้นรายได้เฉลี่ยประชากรไทยทั้งประเทศเท่ากับ 17,462.51 บาท/ปี ด้วยสาเหตุที่เกษตรกรไทยมีผลตอบแทนทางการเงินในอัตราค่าและไม่มีมั่นคง จึงมีแรงจูงใจน้อยทำให้หนีถึงค่านิคมคูหมื่นคนใช้แรงงานทำงานและจากค่าปลอมใจที่ว่า"ชาวนาเป็นกระดูกสันหลังของชาติ"ก็ไม่ได้มีความหมายอะไรนักการใช้แรงงานจึงถูกมองในลักษณะไพร่มากกว่า ซึ่งแสดงว่าตลาดแรงงานด้านเกษตรกรรมมีแรงดึงดูดในสังคมต่ำ

2. แรงจูงใจของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม

แรงงานของตลาดส่วนนี้ได้รับผลตอบแทนต่ำ แต่สามารถกดขี่แรงงานไว้ได้จำนวนมากคือได้ค่าจ้างและสวัสดิการต่ำ รายได้ของกรรมกรไทยต่อหัวต่อปีเพียง 8,172.61 uin สกกว่าภาคเกษตรกรรมไม่มากนัก ส่วนตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมทันสมัยให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแก่แรงงานในระดับค่อนข้างสูงคือสวัสดิการมั่นคง รายได้ดี

3. แรงจูงใจของตลาดแรงงานภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

ตลาดแรงงานด้านนี้เป็นที่ยอมรับว่ามีหลักประกันความมั่นคงและค่าตอบแทนเศรษฐกิจดีกว่าตลาดแรงงานภาคเกษตรและอุตสาหกรรม โดยเฉพาะมีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน

การลาศึกษาต่อในขณะทำงาน บำเหน็จ-บำนาญ เมื่อออกจากตลาดแรงงานไปแล้วยังคงมีช่องทางหา รายได้พิเศษอื่น ๆ ด้วย

4. แรงจูงใจของตลาดแรงงานประเภทประกอบอาชีพอิสระ

เนื่องจากตลาดแรงงานมีลักษณะหลากหลาย มีอัตราการเสี่ยงค่อนข้างสูง ผลตอบแทนทาง เศรษฐกิจมีตั้งแต่ค่าสคงถึงระดับค่าที่ เช่น อาชีพหาบเร่ ชื่อนานานีกา ทำการอบพระ หรืออาชีพที่อาศัยความ และแพทส์ ที่ได้รับการยกย่องทางสังคมและได้ผลตอบแทนดี

สภาวะการใช้แรงงาน โครงสร้างแรงงานในประเทศไทย

จากการสำรวจสำมะโนประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยทำการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพ การทำงานของกำลังแรงงานในเชิงเศรษฐกิจพบว่าผู้ทำงานเชิงเศรษฐกิจมีจำนวนกว่า 26 ล้านคน เป็น นายจ้าง 5 หมื่นคน (ร้อยละ.05) เป็นลูกจ้างเอกชนจำนวน 3.5 ล้านคน (ร้อยละ 3.5) เป็นข้าราชการ และลูกจ้างรัฐบาลจำนวน 1.5 ล้านคน (ร้อยละ 1.5) เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ 8.1 ล้านคน (ร้อยละ 8.1) ที่เหลือเป็นผู้ช่วยทำงานในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้างตอบแทน 13 ล้านคน (ร้อยละ 13) และได้จำแนกแรงงานออกเป็นภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคการเกษตรมีจำนวนแรงงาน 2 ล้านคน (ร้อยละ 2.0) แรงงานในภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอ-เครื่องสวมใส่-เสื้อผ้าสำเร็จรูป 3 แสนคน (ร้อยละ .3) จำนวนแรงงานในภาคการขนส่งทางบกและรถบรรทุก 2.7 แสนคน (ร้อยละ .27) จำนวนแรงงานภาค อุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์เฟอร์นิเจอร์ 3 แสนคน (ร้อยละ .3) จำนวนแรงงานกิจการพาณิชย์ บางประเภทชายปลีก 2 ล้านคน (ร้อยละ 2.0) และจำนวนแรงงานด้านบริการต่าง ๆ 2.2 ล้านคน (ร้อยละ 2.2)

2. ตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ

แรงงานในด้านนี้ขยายตัวมากขึ้นเพราะนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเน้นอุตสาหกรรมประเภททดแทนการนำเข้า (Import substitution) จากรายงานของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี 2526 พบว่าอัตราการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 27 (6,827,000 คน) ตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมจะดูดซับแรงงานที่มีความรู้ขั้นสูงเข้าสู่ตลาดถึงแม้ว่าจะมีแนวโน้มที่เชื่อว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภททันสมัย (Modern Industry) จะเพิ่มมากขึ้นแต่การขยายตัวของตลาดแรงงานจะเพิ่มขีดความสามารถในการดูดซับแรงงานได้จำกัด เพราะอุตสาหกรรมประเภทที่เน้นการใช้เครื่องชนิด เทคโนโลยีขั้นสูง ที่ซับซ้อนมากกว่าแรงงานมนุษย์ ในอุตสาหกรรมบริการก็เช่นเดียวกันจะหันมาใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ในธุรกิจธนาคาร การท่องเที่ยว การศึกษา ก็จะไม่พึ่งพามือในสมัยแรก แต่ก็จะลดความต้องการลงเรื่อย ๆ

3. ตลาดแรงงานในภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

ช่วงปี 2519-2523 อัตราการเพิ่มของแรงงานเข้าสู่ตลาดแรงงานภาครัฐบาลสูงถึงร้อยละ 9.6 ต่อปี (81,387 คน/ปี) แต่ตลาดภาคนี้จะถึงจุดอิ่มตัวด้วยสาเหตุที่ว่ามิชชันด้านงบประมาณรัฐบาลจะชะลออัตราการเพิ่มของข้าราชการตั้งแต่ปี 2525 เป็นต้นมา เหลือร้อยละ 2 ต่อปี ซึ่งมีแนวโน้มชี้ให้เห็นว่าตลาดแรงงานภาครัฐบาลนี้ไม่สามารถในการดูดซับแรงงานได้มากในอนาคต

4. ตลาดแรงงานในประเภทประกอบอาชีพอิสระ

กล่าวกันว่าขนาดและความสามารถในการดูดซับแรงงานของตลาดงานประเภทนี้มีอยู่ค่อนข้างกว้างขวาง แรงงานประเภทนี้แบ่งไว้ด้วยแรงงาน 3 ประเภทข้างบน จำนวนไม่น้อยที่มีอาชีพ "อิสระ" ควบคู่ไปกับการทำงานหลักของคนด้วย เช่น แพทย์ พยาบาล เปิดสถานพยาบาล หรือรับจ้างพิเศษในสถานพยาบาลเอกชน ข้าราชการที่ทำการค้าขาย บางครั้งอาจจะใช้ความหมายคำว่า "ทำงานส่วนตัว" (Own Account Workers) จะเห็นได้ว่าในปี 2520-2525 จำนวนตลาดแรงงานของภาคนี้ยังไม่สามารถดูดซับแรงงานเพิ่มได้มากนัก แต่ปัจจุบันเกิดองค์การเอกชน (Non-Government Organizations, ด้านการขนส่งทางบกที่ต้องการแรงงานเพิ่มมากขึ้น ภาคของรัฐบาลไม่สามารถเปิดกว้างได้ แรงงานจะถูกบีบให้เข้าสู่ตลาดอย่างไม่มีทางเลือก

โครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงาน

ในสังคมสมัยใหม่ที่ปฏิเสธไม่ได้ประการหนึ่งนั่นคือ ความไม่เท่าเทียมกันหรือความเหลื่อมล้ำในฐานะของสังคมในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม จะให้ความสำคัญทรัพย์สินเงินทองมาก โดยสังคมได้กำหนดรูปแบบหรือยอมรับว่าใครมีสิ่งใดที่มีค่าอยู่ในความครอบครอง จะทำให้บุคคลนั้นอยู่ในฐานะที่เหนือกว่าผู้อื่นที่ไม่มีหรือมีน้อยกว่า บางสังคมก็เอาเกียรติยศชื่อเสียง มาตรฐานบรรดาศักดิ์ ในสังคมสมัยใหม่ (Modern Society) ได้ถือเกณฑ์กำหนดฐานะของปัจเจกบุคคลด้านเศรษฐกิจมากขึ้น การทำกิจกรรมทางด้านสังคมและการเมือง จึงมีสิ่งเหล่านี้เป็นตัวหลักค้ำ

1. แรงจูงใจของตลาดแรงงานภาคเกษตรกรรม

จากการศึกษาของนายบุญช่วย ศรีคำพร (2527) พบว่า เกษตรกรไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 3.465 ไร่ ดังนั้นรายได้เฉลี่ยประชากรไทยทั้งประเทศเท่ากับ 17,462.51 บาท/ปี ด้วยสาเหตุที่เกษตรกรไทยมีผลตอบแทนทางการเงินในอัตราต่ำและไม่มั่นคง จึงมีแรงจูงใจน้อยทำให้นักกึ่งค่านิยมคนหันมาใช้แรงงานทำงานและจากคำพลอบใจที่ว่า "ชาวนาเป็นกระดูกสันหลังของชาติ" ก็ไม่ได้มีความหมายอะไรนักการใช้แรงงานทำงานจึงถกมองในลักษณะไพร่มากกว่า ซึ่งแสดงว่าตลาดแรงงานด้านเกษตรกรรมมีแรงดึงดูดในสังคมต่ำ

2. แรงจูงใจของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม

แรงงานของตลาดส่วนนี้ได้รับผลตอบแทนต่ำ แต่สามารถดูดซับแรงงานไว้ได้จำนวนมากคือ ได้ค่าจ้างและสวัสดิการต่ำ รายได้ของกรรมกรไทยต่อหัวต่อปีเพียง 8,172.61 บาท สูงกว่าภาคเกษตรกรรมไม่มากนัก ส่วนตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมทันสมัยให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแก่แรงงานในระดับค่อนข้างสูงคือสวัสดิการมั่นคง รายได้ดี

3. แรงจูงใจของตลาดแรงงานภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

ตลาดแรงงานด้านนี้เป็นที่ยอมรับว่ามีหลักประกันความมั่นคงและค่าตอบแทนเศรษฐกิจดีกว่าตลาดแรงงานภาคเกษตรและอุตสาหกรรม โดยเฉพาะมีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน

การลาศึกษาต่อในขณะทำงาน บำเหน็จ-บำนาญ เมื่อออกจากตลาดแรงงานไปแล้วยังคงมีช่องทางหา รายได้พิเศษอื่น ๆ ด้วย

4. แรงจูงใจของตลาดแรงงานประเภทประกอบอาชีพอิสระ

เนื่องจากตลาดแรงงานมีลักษณะหลากหลาย มีอัตราการเสี่ยงค่อนข้างสูง ผลตอบแทนทาง เศรษฐกิจมีตั้งแต่ต่ำสุดถึงสูงสุด อาทิ เช่น อาชีพหาบเร่ ช่างนาฬิกา ทำการรอบพระ หรืออาชีพทนาศความ และแพทย์ ที่ได้รับการยกย่องทางสังคมและได้ผลตอบแทนดี

สภาวะการใช้แรงงาน โครงสร้างแรงงานในประเทศไทย

จากการสำรวจสำมะโนประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยทำการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพ การทำงานของกำลังแรงงานในเชิงเศรษฐกิจพบว่าผู้ทำงานเชิงเศรษฐกิจมีจำนวนกว่า 26 ล้านคน เป็น นายจ้าง 5 หมื่นคน (ร้อยละ .05) เป็นลูกจ้างเอกชนจำนวน 3.5 ล้านคน (ร้อยละ 3.5) เป็นข้าราชการ และลูกจ้างรัฐบาลจำนวน 1.5 ล้านคน (ร้อยละ 1.5) เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ 8.1 ล้านคน (ร้อยละ 8.1) ที่เหลือเป็นผู้ช่วยทำงานในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้างตอบแทน 13 ล้านคน (ร้อยละ 13) และได้จำแนกแรงงานออกเป็นภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคการเกษตรมีจำนวนแรงงาน 2 ล้านคน (ร้อยละ 2.0) แรงงานในภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอ-เครื่องสวมใส่-เสื้อผ้าสำเร็จรูป 3 แสนคน (ร้อยละ .3) จำนวนแรงงานในภาคการขนส่งทางบกและรถบรรทุก 2.7 แสนคน (ร้อยละ .27) จำนวนแรงงานภาค อุตสาหกรรมไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์เฟอร์นิเจอร์ 3 แสนคน (ร้อยละ .3) จำนวนแรงงานกิจการพาณิชย์ บางประเภทขายปลีก 2 ล้านคน (ร้อยละ 2.0) และจำนวนแรงงานด้านบริการต่าง ๆ 2.2 ล้านคน (ร้อยละ 2.2)

อัตราการว่างงานโดยคำนวณตามหลักสากล^๑ ซึ่งให้เห็นว่าอัตราการว่างงานจะอยู่ในช่วงค่าร้อยละ 2.4-2.6 ในช่วงเดือนมิถุนายน-ธันวาคม และจะอยู่ในช่วงสูงร้อยละ 6.2-6.6 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน เมื่อเทียบกับบางประเทศในยุโรปที่ไม่จัดว่าสูงมากนัก โดยคิดจากผู้ไม่มีงานทำต่อประชากรในวัยทำงานทั้งหมดส่งถึงร้อยละ 12-13 แต่อัตราของการว่างงานในระดับที่มีการศึกษาสูงยังอยู่ในเกณฑ์ส่งน้าเป็นห่วง บัณฑิตอุดมศึกษาในปี 2522 เพิ่มขึ้นปีละ 36,000 คน เป็น 70,000 คน ในปี 2526 และจากเอกสารการวิเคราะห์การว่างงานของกองทุนประกันการว่างงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี 2530 ได้แสดงถึงอัตราการเพิ่มขึ้นของบัณฑิตว่างงานร้อยละ 30.5 ในปี 2529 และร้อยละ 27.0 ในปี 2530 ในขณะที่ช่วงที่มีอัตราการเรือนค่อในระดับที่ส่งขึ้นร้อยละ 8-10

เป็นที่น่าสังเกตว่ากำลังแรงงานไทยได้มีการเพิ่มในอัตราสูงของผู้จบการศึกษาในระดับต่าง ๆ มากขึ้น ทั้งในระดับมัธยมและระดับสูงกว่าจนถึงชั้นอุดมศึกษา สืบเนื่องมาจากการเพิ่มของการขยายตัวด้านงบประมาณการศึกษา มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษามากขึ้นระหว่างปี 2503 ถึง 2513 มีการขยายตัวด้านสถาบันการศึกษาทุกระดับในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ด้านเอกชนก็มีการยกระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรีและปริญญาโท การยกฐานะเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัย เชื่อว่าปี 2534 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 6 กำลังแรงงานจะเพิ่มเป็น 33 ล้านคน โดยในแต่ละปีจะเพิ่มประมาณ 8 แสนคน เป็นคนจบการศึกษาทุกระดับ เฉพาะระดับอุดมศึกษาจะเพิ่มมากขึ้นทุกปี

^๑นิยาม ปราค้า. เอกสารประกอบการสัมมนาหัวข้อ "วิเคราะห์ผลกระทบของปัญหาทางเศรษฐกิจต่อการปรับตัวด้านการจ้างงานของประเทศและแนวโน้มการว่างงานในระยะ 2-3 ปีข้างหน้า" จากเรื่อง วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบค่อแรงงาน กรุงเทพมหานคร สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดที่โรงแรมอิมพีเรียล 27 ถ.สุข. 28 หน้า 5.

โครงสร้างแรงจูงใจของตลาดกับภาวะการไม่มีงานทำและความสัมพันธ์กับการศึกษา

ธรรมชาติของมนุษย์คือความต้องการที่จะได้รับการยอมรับการยกย่องจากสังคม (Social Recognition) มนุษย์จึงพยายามกระทำหรือแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยคนให้ได้รับการยกย่องจากสังคมตลอดเวลา ดังนั้นมนุษย์จึงได้พยายามดักดวง แสงหา สะสม "สิ่งมีค่า" ในรูปของทรัพย์สินเงินทอง ชื่อเสียงเกียรติยศ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นพฤติกรรมของมนุษย์ในการเลือกงาน ถ้ามนุษย์มีทางเลือกหรือโอกาสจะเลือกงานก็จะเลือกงานที่ให้ผลตอบแทนสูงสุดและรองลงมา และจะเลือกงานให้มีผลตอบแทนค่าในเมื่อเขาไม่มีทางเลือกที่ดีกว่า ด้วยเหตุผลดังนี้แรงจูงใจของตลาดแรงงานจึงมีบทบาทต่อการตัดสินใจเลือกทำงานของมนุษย์ ทำให้มนุษย์เลือกเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีแรงจูงใจที่สูงกว่า แม้แต่แหล่งที่อยู่อาศัยหรือสถานประกอบการก็มีส่วนจูงใจในการเลือกงาน บางคนอาจชอบความสะดวกสบายก็เลือกงานในเมืองใหญ่แม้ว่าจะได้รับผลตอบแทนที่ไม่สูงก็ตาม บางคนอาจชอบอยู่ในชนบทปราศจากความจอแจ สับสน บางคนชอบชีวิตผจญภัย เคลื่อนย้ายที่อยู่เสมอ บางคนกลับไม่ต้องการเลือกงานต่างถิ่นที่ต้องย้ายตัวเองออกจากญาติพี่น้อง จากความพึงพอใจในการเลือกงานดังกล่าวมนุษย์ก็ยังหนีไม่พ้นจากแรงผลักดันที่ต้องการเป็นที่ยอมรับหรือได้รับการยกย่องจากสังคมที่คนอาศัย

โดยสภาพที่บุคคลมุ่งเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีแรงจูงใจสูง หลีกหนีจากตลาดแรงงานที่มีแรงจูงใจต่ำกว่า ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ 2 ประการคือ ตลาดแรงงานที่มีแรงจูงใจค่ามีขนาดใหญ่ มีขีดความสามารถในการดูดซับแรงงานได้มาก กลับไม่มีแรงงานเข้าสู่ตลาด ในขณะที่ตลาดแรงงานที่มีแรงจูงใจสูงแต่มีขนาดเล็กมีความสามารถในการดูดซับแรงงานจำกัด กลับมีแรงงานจำนวนมากต้องการเข้าสู่ตลาด ยังผลให้เกิดภาวะว่างงานเพราะเข้าไม่ได้ มีการแข่งขันกันที่วันก็ยิ่งรุนแรงมากขึ้น และมีเครื่องมือที่จะช่วยให้เข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีแรงจูงใจได้คือ การใช้วุฒิการศึกษาเป็นเกณฑ์รับแรงงานเข้าสู่ตลาดซึ่งเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ให้บริการด้านการศึกษาที่ต่อเนื่องและค่อนข้างส่งเด่นแท้จริงแล้วการเพิ่มวุฒิการศึกษาก็ไม่ใช่หลักประกันที่แน่นอนว่าจะเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทุกคน นอกจากตลาดแรงงานจะแคบแล้วจำนวนผู้มีการศึกษาสูงขึ้นก็ทวีจำนวนมากขึ้นเกินความต้องการกลายเป็นการว่างงานของผู้มีการศึกษา (Educated Unemployment) สถานการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดผลข้างเคียงเช่น มีการอพยพโยกย้ายของประชากรจากชนบทเข้าเมืองหลวงแสวงหาการศึกษา

ระดับสูงขึ้น การโยกย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมเข้าสู่ตลาดแรงงานภาคอื่น ๆ มากกระจุกกันอยู่ในเมืองใหญ่ นอกจากนี้อัตราเงินเดือนการเลื่อนฐานะตำแหน่ง โอกาสความก้าวหน้าในภาครัฐบาลและภาคอุตสาหกรรมยังผูกพันกับวุฒิการศึกษาแม้ว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาและค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) แต่ก็เป็นการคุ้มค่าเพราะค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับสูงไม่แพงมากนัก และโอกาสจะเข้าสู่ตลาดแรงงานจัดว่ามีมากกว่าผู้มีการศึกษาต่ำกว่า

ถ้าเราจะพิจารณาความก้าวหน้าของการได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เราจะพบว่าแรงงานที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องใช้เวลาในการทำงานโดยปกติจนถึง 16 ปี จึงจะเท่ากับเงินเดือนของแรงงานที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ถ้าแรงงานคนเดียวกันนี้ตัดสินใจศึกษาต่อจนถึงระดับปริญญาตรีก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน เขาจะใช้เวลาเพียง 4 ปีและก็จะได้รับเงินเดือนเท่ากับแรงงานผู้จบปริญญาตรี ในระดับอื่น ๆ เช่นกัน สำหรับแรงงานที่จบปริญญาตรีได้รับเงินเดือนๆละ 4,020 บาท แต่ต้องใช้เวลาในการทำงานอีก 7 ปี จึงจะได้รับเงินเดือนเท่ากับแรงงานที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท 5,020 บาท ถ้าเขาตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทจะใช้เวลาอีก 2-3 ปี และแรงงานคนเดียวกันนี้จะต้องใช้เวลาทำงานในเวลาปกติถึง 11 ปี จึงจะได้รับเงินเดือนเท่ากับแรงงานที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก 6,230 บาท ด้วยสาเหตุนี้จึงทำให้มีคนเข้ามาเพิ่มวุฒิการศึกษามากขึ้น ชำราชากรเองก็เปิดโอกาสให้ลาศึกษาต่อต่างประเทศ โดยได้รับเงินเดือนเต็ม มีเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการแห่งเดียวที่จัดโควต้าให้ข้าราชการลาศึกษาต่อร้อยละ 5 ของข้าราชการทั้งหมดแต่ละปี

ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการศึกษาของแต่ละบุคคลกับแรงจูงใจทางเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน จากข้อเท็จจริงนี้ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของการมีโอกาสศึกษาและปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษา ดังจะเห็นจากอัตราการว่างงานทำของผู้มีการศึกษาได้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับจากการสำรวจของสำนักสถิติแห่งชาติสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักรในปี 2524 ผู้ไม่มีงานทำทั้งหมด 213,000 คน สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยถึง 58,200 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 ของผู้ว่างงานทั้งหมดซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้เป็นที่คาดหมายว่า ภาวะการว่างงานจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

การว่างงานในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา

เนื่องจากสถานะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน วิธีการแก้ไขจึงต้องแตกต่างกัน ประเทศพัฒนาแล้วมีการว่างงานเพราะการหมุนเวียนทางธุรกิจ (Business Cycle) การเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคเป็นการว่างงานที่หมุนเวียน (Cyclical Unemployment) กระทบต่อคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมโดยขาดรายได้ที่เป็นค่าจ้าง แต่ได้รับการบรรเทาจากการประกันสังคมของรัฐ ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนาในด้านอุตสาหกรรม แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานในภาคเกษตรกรรม ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาการทำงานไม่เต็มที่ (Underemployment) แรงงานไม่มีฝีมือ ไม่มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน การว่างงานจึงเป็นการว่างงานเรื้อรัง (Chronic Unemployment) การว่างงานในประเทศเกษตรกรรมมีลักษณะเป็นการเคลื่อนย้ายก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย วิธีแก้ไขลำบากต้องอาศัยความอดทนที่สูงกว่า นอกจากจะเจอเข้ากับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจแล้วจะต้องปรับปรุงเทคนิคการผลิต การเพิ่มขึ้นของประชากรก็ตามมาอย่างรวดเร็วและปัญหาความยากจนในสังคมปัจจุบัน

ตารางที่ 3 การติดตามผลของการมีงานทำของผู้มีการศึกษา ปี 2529-2530

(ร้อยละ)

ระดับการศึกษา	ปี 2529			ปี 2530		
	มีงานทำ	ว่างงาน	เรียนต่อ	มีงานทำ	ว่างงาน	เรียนต่อ
ปวช.	16.3	21.2	62.5	19.4	21.1	60.5
ปวส.	40.0	43.4	16.6	47.4	34.6	18.0
ปวท.	28.9	52.3	18.7	35.5	44.7	19.8
ฝึกหัดครู	58.2	41.2	0.6	55.1	44.7	0.2
มหาวิทยาลัย	61.0	28.5	10.5	66.7	23.6	9.7

ที่มา : กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สศช

ตารางที่ 4 สถานการณ์การว่างงาน ปี 2529-2530

(หน่วย : พันคน)

รายการ	ปี 2529	ปี 2530	การเปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	ร้อยละ
กำลังแรงงาน	27,920	29,166	1,246	4.5
การว่างงาน	898	1,113	275	23.9
- อัตรการว่างงานรวม	3.2	3.8	-	-
- ผู้ว่างงานที่กำลังหางาน	315	350	1	0.3
- อัตรการว่างงานของผู้ที่กำลังหางานทำ	1.3	1.2	-	-
- ผู้ว่างงานที่ไม่หางานทำ	547	763	216	39.5
- อัตรการว่างงานของผู้ที่ไม่หางาน	1.9	2.6	-	-
- ผู้ว่างงานตามฤดูกาล	348	270	-	-

ที่มา : การสำรวจแรงงานรอบที่ 3 (สิงหาคม 2530) สำนักสถิติแห่งชาติ (ปรับปรุงตัวเลขโดยฝ่ายประเมินกำลังคน กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สศช)
การสำรวจแรงงานรอบที่ 1 (กุมภาพันธ์ 2531)

เมื่อใดสถิติของการว่างงานสูงมากย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ว่างงานและครอบครัว แม้เศรษฐกิจ
สังคม การเมืองของประเทศถึงแม้ว่ารัฐจะออกพระราชบัญญัติประกันสังคม เพื่อช่วยบรรเทาการให้แรง
งานก็ตาม แต่ก็เป็นการบรรเทาไว้เพียงชั่วคราวเท่านั้น ผลที่กระทบต่อผู้ว่างงานเองนั้นกระทบทางด้าน
จิตใจทำให้ผู้ว่างงานท้อแท้สิ้นหวังนำไปสู่ความเฉื่อยชาเกียจคร้านและเป็นปัญหาสังคมในที่สุด ในด้าน
เศรษฐกิจการว่างงานส่งผลกระทบทำให้ขาดความสม่ำเสมอในการใช้จ่ายของผู้บริโภค การบริโภคจะต่ำ
ลงขาดอำนาจการซื้อ การเพิ่มผลผลิตใหม่ ๆ ต้องชะงักงัน รายได้จากภาษีอากรก็ลดลง ในด้านการ
เมืองทำให้ประชาชนที่เดือดร้อนจากการว่างงานเบนความเชื่อไปยังลัทธิใหม่ที่สามารถจะแก้ปัญหาให้พวก
เขา เขาจะรู้สึกขาดความเชื่อมั่นต่อผู้นำประเทศและคำมั่นสัญญาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในด้าน
สังคม ความรู้สึกของผู้ว่างงานร้อยละ 65.22 มีความทุกข์ใจ ร้อยละ 60.14 รู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง ร้อยละ
33.33 เริ่มไม่เชื่อในความสามารถของตัวเองและอีกร้อยละ 13.77 เกิดความเบื่อหน่ายไม่อดทนมี
ชีวิตอยู่ (จากผลของการวิจัยของ รจนา กุลรัตน์ และคณะ)⁷ ถ้ากล่าวถึงความรู้สึกของคนในครอบครัว
ส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่ามีความสงสารบัพทิตที่ว่างงานและจากการวิจัยได้พบว่าบัพทิตส่วนใหญ่ร้อยละ
55.07 ว่างงานไม่เกิน 1 ปี และร้อยละ 32.61 ว่างงานเป็นเวลา 1-2 ปี การว่างงานนอกจากจะ
ก่อให้เกิดความทุกข์ใจแล้ว บัพทิตว่างงานจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตด้วย ร้อยละ 63.77
ได้จากบิดามารดา และถ้าหากภาวะการว่างงานยังเรื้อรังอีกต่อไปย่อมเป็นภาระติดพันแก่บิดามารดา
ญาติพี่น้องและญาติมิตรทั่วไป หากเป็นผู้ใหญ่อ่อนนำไปสู่ปัญหาของความไม่สงบภายในครอบครัวมีการ
ทะเลาะเบาะแว้งกัน เด็กเล็กขาดการดูแล เพราะผู้นำขาดความมั่นคงในการหารายได้ จึงกลายเป็น
ภาระของสังคมภายนอก

⁷ รจนา กุลรัตน์ และคณะ รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพทางสังคมของบัพทิตว่างงาน
กรุงเทพมหานคร ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา 2529 หน้า 40-42.

ตารางที่ 5 จำนวนแรงงานที่มีการศึกษาสูง รอบที่ 2 พ.ศ. 2517-2525

(หน่วย : พันคน)

แรงงานที่มีการศึกษาสูง		ปี 2517	ร้อยละ	ปี 2520	ร้อยละ	ปี 2525	ร้อยละ
อาชีวศึกษา	สำเร็จการศึกษา	ไม่มี	-	360.8	22.14	806.2	25.83
	มีงานทำ	132.1	27.72	218.9	13.44	395.7	12.68
	ว่างงาน	10.8	2.27	15.0	0.92	53.8	1.72
ฝึกหัดครู	สำเร็จการศึกษา	ไม่มี	-	533.8	32.76	602.0	19.28
	มีงานทำ	215.9	45.31	139.8	8.58	508.8	16.31
	ว่างงาน	4.8	1.01	13.1	0.80	14.7	0.47
มหาวิทยาลัย	สำเร็จการศึกษา	ไม่มี	-	182.8	11.22	382.2	12.28
	มีงานทำ	108.6	22.79	156.6	9.61	332.1	10.64
	ว่างงาน	4.3	0.90	8.6	0.53	25.5	0.82
รวม		476.5	100	1629.4	100	3121	100

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจแรงงาน รอบที่ 2 พ.ศ. 2520-2524

จากจำนวนแรงงานของนักที่มีการศึกษาสูงรอบที่ 2 ในปี 2517 จำนวนผู้ว่างงานระดับอาชีวศึกษา ฝึกหัดครูและมหาวิทยาลัย 2.27, 1.01 และ 0.09 ตามลำดับ ในปี 2520 มีจำนวนผู้ว่างงานระดับอาชีวศึกษา ฝึกหัดครูและมหาวิทยาลัยร้อยละ 0.92, 0.80, 0.53 ตามลำดับ ในปี 2525 มีจำนวนผู้ว่างงานระดับอาชีวศึกษา ฝึกหัดครูและมหาวิทยาลัยร้อยละ 1.72, 0.47 และ 0.82

ซึ่งตัวเลขแสดงให้เห็นว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มมากขึ้นในทุกปี ภาวะการมีงานทำก็มีแนวโน้มลดลง การว่างงานเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับของเศรษฐกิจและการขยายการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

นันททัศนะ : การคาดการณ์ภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

จากช่วงปลายปี 2529. มีการฟื้นตัวอย่างเห็นได้ชัดของระบบเศรษฐกิจไทย มีการตื่นตัวในการลงทุนภาคเอกชนมีปัจจัยเอื้ออำนวยอื่นๆ เช่น การชำระดอกเบี้ยระดับต่ำและราคาน้ำมัน โดยเฉพาะธุรกิจการบริการด้านการท่องเที่ยวขยายตัวสูง สามารถดึงเงินตราเข้ามาในประเทศ 5 หมื่นล้านบาท การขยายตัวทางด้านกรก่อสร้างสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเงินจากปี 2530-2531 นอกจากนั้นอุตสาหกรรมส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราสูง รัฐบาลกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการเพิ่มงบประมาณรายจ่ายให้มีความสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การผ่อนคลายมาตรการทางภาษีต่อการลงทุนภาคธุรกิจเอกชนทำให้มีการดำเนินโครงการใหม่ ๆ ในปี 2531 รัฐบาลคงเน้นนโยบายการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจและเตรียมปรับโครงสร้างระบบภาษีไปสู่อะบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Taxes) อีกทั้งเตรียมการลดภาษีการค้าลงอีก ทำให้คาดว่ารัฐจะมีรายได้ดี ลดฐานะการขาดดุลย์ทางการค้า มีการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจสถาบันการเงินชั้นนำของประเทศไทยว่า เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวอัตราสูงขึ้นจากเดิม 6.4 % เป็น 6.8 % นับว่าเศรษฐกิจไทยยังคงสดใส^๑

^๑ฝ่ายวิชาการ ธนาคารกสิกรไทย "การคาดการณ์เศรษฐกิจไทย" ฐานเศรษฐกิจฉบับพิเศษ

ตารางที่ 6 ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน 4 แห่ง

การขยายตัว (%)	ปี 2529	ปี 2530	ปี 2531
เศรษฐกิจ	3.5	6.4	6.8
ด้านการเกษตร	0.7	2.2	2.6
ด้านอุตสาหกรรม	6.7	9.0	10.1
ด้านก่อสร้าง	0.7	8.9	9.7
ด้านบริการ	7.0	8.9	9.8
การลงทุนภาคเอกชน	2.2	-	-
การลงทุนภาครัฐบาล	- 2.3	ขยายตัวน้อยมาก	
ภาวะเงินเฟ้อผู้บริโภค	1.9	1.9	3.0

ที่มา : เอกสารวิชาการธนาคารกสิกรไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย เศรษฐกิจไทยปี 32

ในปี 2529 เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวร้อยละ 3.5% การวิเคราะห์ด้านการเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7% ด้านอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7% ด้านการก่อสร้างขยายตัวเพิ่มขึ้น 0.7% ด้านบริการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0% การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2% ในขณะที่ปีที่ภาครัฐบาลไม่มีการขยายตัวแต่กลับลดลงร้อยละ 2.3% ภาวะเงินเฟ้อผู้บริโภคสูงร้อยละ 1.9% ในปี 2530 เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวร้อยละ 6.4% ในด้านการเกษตรขยายตัวร้อยละ 2.2% ด้านอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0% ด้านการก่อสร้างขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9% ด้านบริการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9% การลงทุนภาคเอกชนไม่มีการขยายตัว มีการขยายตัวด้านการลงทุนจากภาครัฐบาลน้อยและภาวะเงินเฟ้อผู้บริโภคสูงร้อยละ 1.9% ในปี 2531 เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวสูงถึง 6.8% ในด้านการเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8% และการลงทุนภาคเอกชนไม่มีการขยายตัวมีการขยายตัวด้านการลงทุนภาครัฐบาลน้อย และภาวะเงินเฟ้อผู้บริโภคสูง 3.0%

สภาพการว่างงานในปัจจุบัน

ปัญหา-สภาพของการว่างงานของผู้มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูงมีเพิ่มมาตั้งแต่ปี 2520 เป็นต้นมา เมื่อสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) มีผู้ว่างงานสำเร็จการศึกษาสูงกว่า 8 หมื่นคน และเมื่อเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ในแผนพัฒนาฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ที่จะสิ้นสุดในปี 2534 ถ้าหากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่เกินร้อยละ 4 ต่อปี จะมีผลกระทบต่อการทำงานของผู้จบการศึกษาระดับสูง เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) จะมีผู้ว่างงานสูงกว่า 3 แสนคน มีผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ว่างงานมากที่สุดคือ สาขานิติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 29 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

ตารางที่ 7 แสดงการสำรวจแรงงานปี 2526-2528

(หน่วยเป็นร้อยละ)

ระดับการศึกษา									
พ.ศ.	รวม	ไม่มี การศึกษา	สำเร็จ มัธยมศึกษา ตอนปลาย	มหาวิทยาลัย		วิชาชีพ ชั้นสูง	ฝึกหัดครู	อื่น ๆ	ไม่ทราบ
				อาชีวะ	วิชาการ				
2526	2.4	1.7	6.3	8.6	6.7	6.9	3.8	0.7	1.0
2527	2.3	1.9	7.8	12.3	5.6	15.0	5.1	0.8	0.1
2528	3.7	2.2	9.7	9.3	6.4	19.4	5.1	1.0	6.3

ที่มา : การสำรวจแรงงาน (ระหว่างกรกฎาคม-กันยายน) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในปี 2526 มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยร้อยละ 6.7 สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 8.6 สำเร็จวิชาชีพชั้นสูงร้อยละ 6.9 สำเร็จวิชาชีพครูร้อยละ 3.8 สำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ร้อยละ 0.7 และไม่มีการศึกษาร้อยละ 1.7 รวมร้อยละ 2.4 ในปี 2527 มีผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยร้อยละ 5.6 สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 12.6 สำเร็จวิชาชีพชั้นสูงร้อยละ 15.0 สำเร็จวิชาชีพครูร้อยละ 5.1 สำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ร้อยละ 0.8 และไม่มีการศึกษาร้อยละ 1.9 รวมร้อยละ 2.3 ในปี 2528 มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยร้อยละ 6.4 สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 9.3 สำเร็จวิชาชีพชั้นสูงร้อยละ

19.4 สำเร็จวิชาชีพชั้นครูร้อยละ 5.1 สำเร็จการศึกษาอื่น ๆ ร้อยละ 1.0 และไม่มีการศึกษาร้อยละ 2.2 รวมร้อยละ 3.7

อัตราการว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา พ.ศ. 2526-2528^๑ พิจารณาจากการว่างงานหรือร้อยละของกำลังแรงงานที่ไม่มั่งวนทำ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 2.4 ในปี 2526 เป็นร้อยละ 3.7 ในปี 2528 เฉพาะผู้มีการศึกษาสูง (ช่วงอายุ 20-29 ปี) ระดับมหาวิทยาลัยออกหางานทำ การขยายตัวของงานไม่สามารถรองรับแรงงานกลุ่มนี้ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา ทำให้ผู้ว่างงานมีจำนวนมากขึ้น การขยายตัวรวดเร็วทางการศึกษาทำให้ผู้จบการศึกษาระดับกลาง - สูงหันมาศึกษาต่อเป็นการช่วยยืดเวลาการว่างงานออกไปอีกระยะหนึ่ง

ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตการะของสังคม

ผลกระทบจากการที่ประเทศไทยเกิดภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจในปี 2527 ทำให้รัฐบาลลดการจ้างงานในภาครัฐบาลเหลือไม่เกินร้อยละ 2 การขยายตัวอย่างรวดเร็วของผู้เข้าสู่ตลาดแรงงาน การกลับมาของแรงงานไทยในต่างประเทศ การอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานชนบทเข้าสู่เมือง ในสภาพเช่นนี้ก่อให้เกิดภาวะการว่างงานรุนแรงมากยิ่งขึ้น สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำโดย ดร. จีระ หงส์ลดารมภ์^{๑๐} ผู้อำนวยการสถาบันได้ให้ความเห็นว่า ผู้ว่างงานส่วนใหญ่จะมีอายุต่ำกว่า 30 ปี คืออยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20-29 ปี อัตราการว่างงานร้อยละ 65.5 ของผู้ว่างงานทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษา รองลงมาเป็นระดับอนุปริญญาและประถมศึกษา ในบรรดาผู้ว่างงานเหล่านี้ร้อยละ 50.5 ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีข้อนำพิจารณาของประการว่าผู้ว่างงานทั้งหลายมีความคิดวิตกในเรื่อง "เส้นสาย" มากและยังเห็นว่าระบบการทำงานในสังคมไทย

๑ รายงานเรื่อง การว่างงานและมาตรการแก้ไข กรุงเทพมหานคร 2530 หน้า 10.

๑๐ จีระ หงส์ลดารมภ์ "การว่างงาน ปัญหาที่ท้าทายผู้มีอิทธิพล"

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 34 , ฉบับที่ 38, 2531 หน้า 17-20.

ซึ่งไม่ได้เป็นไปอย่างยุติธรรม นอกจากนายจ้างจะพิจารณาจากบุคคลิกภาพ ความสามารถ และประสบการณ์แล้วมันก็จะต้องดูปัจจัยอีกในหน่วยงานบ้างหรือไม่ แต่ทัศนคติของผู้อำนวยการแห่งหนึ่งตรงที่มันคงเห็น งานราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชนใหญ่ ๆ ซึ่งตรงกับภารกิจของ รจนา กุลรัตน์ และคณะ¹¹ (พ.ศ. 2528) บัณฑิตสนใจงานราชการร้อยละ 39.86 สนใจงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 27.54 และสนใจงานของเอกชนบางส่วน สำหรับการปรับตัวของผู้ว่างงานระบบครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หรือวัด ก็ยังเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้คนเหล่านี้อยู่ได้ในสังคมไทยไม่เบียดเบียนกัน

¹¹ รจนา กุลรัตน์ และคณะ หน้า 40-41.

ตารางที่ 8 ผู้ไม่มีงานทำจำนวนตามระดับการศึกษา ปี 2527-2532

UNEMPLOYED PERSONS BY LEVEL OF EDUCATIONAL ATTAINMENT

(หน่วย : พันคน)

ตารางที่ 8

1984 - 1988

(UNIT: THOUSAND)

ปี	รวม Total	ขั้นการศึกษา LEVEL OF EDUCATIONAL ATTAINMENT							YEAR
		ไม่มีการ ศึกษา None	อนุบาล และประถม ศึกษา Elementary and Kinder- garden	มัธยม ศึกษา และเตรียม อุดมศึกษา หรือ เทียบเท่า Secondary and Pre- University Equivalent	มหาวิท- าลัย University	ฝึกหัดครู Teacher Training	อาชีวศึกษา ระยะสั้น Short Course Vocational	อื่นๆ และ ไม่ทราบ Other and Unknown	
2627 ก.พ.	1,666.2	94.1	1,346.6	159.4	26.4	33.6	-	-	Feb 1984
พ.ค.	1,663.6	69.0	1,180.7	212.3	68.1	51.6	-	-	May
ส.ค.	611.1	36.1	362.8	146.1	44.1	28.3	0.4	0.8	Aug
2628 ก.พ.	1,654.8	66.3	1,361.8	166.2	46.8	23.6	-	0.1	Feb 1985
พ.ค.	1,381.6	48.9	982.3	206.1	78.6	45.5	-	1.4	May
ส.ค.	994.6	44.1	871.1	179.1	83.3	26.3	0.2	6.5	Aug
2629 ก.พ.	2,090.8	91.4	1,837.2	251.0	56.6	60.7	3.6	0.7	Feb 1986
พ.ค.	1,276.7	37.8	836.4	239.0	114.8	47.6	-	1.6	May
ส.ค.	986.7	25.0	697.5	228.2	82.6	32.2	0.2	2.3	Aug
2630 ก.พ.	1,683.4	27.9	1,250.3	274.0	99.5	23.1	1.2	7.0	Feb 1987
พ.ค.	1,079.8	61.2	1,429.4	329.4	128.6	36.7	0.6	3.3	May
ส.ค.	1,721.6	69.3	1,281.3	266.9	92.2	19.6	0.2	2.8	Aug
2631 ก.พ.	1,632.4	66.6	1,214.3	244.0	87.7	28.9	0.6	0.0	Feb 1988
พ.ค.	-	-	-	-	-	-	-	-	May
ส.ค.	929.2	15.7	600.0	204.6	78.1	32.0	-	0.2	Aug
2632 ก.พ.	1,746.1	67.8	1,376.1	220.9	66.0	24.7	0.1	-	Feb 1989

หมายเหตุ : คัดลงเบื้องต้น ผู้ไม่มีงานทำ ปี 2527 - 2631 เป็นผู้มีอายุตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป
ผู้ไม่มีงานทำ ปี 2631 เป็นผู้มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป

ที่มา : รายงานการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร ปี 2527 - 2631 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางผู้ไม่มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2527-2532 พบว่าได้มีการจำแนก
แยกสำรวจเป็น 3 ช่วง ของแต่ละปี คือเดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคมและสิงหาคม ตามลำดับ ในปี 2527
มีอัตราผู้ไม่มีงานทำในระดับมหาวิทยาลัยในระดับ 25.4, 38.1, 44.1 ซึ่งอยู่ในระดับอัตราเพิ่มที่ไม่สูง
นัก แต่ในปี 2529-2530 อัตราของผู้ไม่มีงานทำระดับมหาวิทยาลัยกลับเพิ่มสูงขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม
ถึง 114.8 และ 128.6 ตามลำดับจากการสำรวจในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และสิงหาคม ในปี 2531
อัตราผู้ไม่มีงานทำลดลงอยู่ในช่วง 76.1-87.1 และจากข้อมูลการสำรวจครั้งล่าสุด พบว่าอัตราผู้ไม่มี
งานทำ ในระดับมหาวิทยาลัย ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2532 เหลือเพียง 66.0 เท่านั้น

ตารางที่ 9 ผู้ไม่มีงานทำ จำนวนตามความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการว่างงานในปัจจุบัน หมวดอายุและเพศ
 UNEMPLOYED PERSONS OF OPINION ABOUT PRESENT UNEMPLOYMENT PROBLEM, AGE GROUP
 AND SEX.

ความเห็นเกี่ยวกับงาน	หมวดอายุและเพศ AGE GROUP AND SEX													
	ชาย MALE							หญิง FEMALE						
	รวม	11-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 ขึ้นไป	รวม	11-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 ขึ้นไป
เห็นเรื่องร้ายแรง	1126	588	101	374	67	45	1	532	109	385	32	12	-	
	(64.2)	(64.0)	(51.5)	(24.8)	(78.8)	(75)	(100)	(64.4)	(55)	(67.3)	(64)	(23.2)		
เห็นเรื่องปกติ	445	245	65	159	13	8	-	210	52	140	14	4	-	
	(25.9)	(26.7)	(33.2)	(27.6)	(15.3)	(13.3)		(25.1)	(26.7)	(24.5)	(28)	(21.1)		
ไม่มีความเห็น	152	80	28	41	5	6	-	72	31	37	2	-	-	
	(8.7)	(8.7)	(14.3)	(7.11)	(5.9)	(10)		(8.6)	(15.9)	(4.8)	(4)			
อื่น ๆ	22	6	2	3	-	1	-	16	3	8	2	3	-	
	(1.2)	(6)	(1)	(5)		(1.7)		(1.9)	(1.5)	(1.4)	(4)	(15.8)		
รวม	1755	919	196	577	85	60	1	836	195	572	50	19	-	
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	

ที่มา เอกสารโครงการวิจัยสถาบันสหวิทยาการมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทัศนคติของผู้ไม่มีงานทำจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการว่างงานในปัจจุบันของเพศชายและเพศหญิงต่างก็ให้ความคิดเห็นว่าการว่างงานเป็นเรื่องร้ายแรง และเป็นปัญหาใหญ่ที่สำคัญร้อยละ 64.2 และ 67.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ผู้ไม่มีงานทำ จำนวนตามความเห็นสาเหตุของการว่างงาน หมวดอายุและเพศ

UNEMPLOYED PERSONS BY OPINION ABOUT CAUSE OF UNEMPLOYMENT, AGE GROUP AND SEX

ผู้ไม่มีงานทำ จำนวนตามความเห็นสาเหตุของการว่างงาน หมวดอายุและเพศ

UNEMPLOYED PERSONS BY OPINION ABOUT ORUSE OF UNEMPLOYMENT. AGE GROUP AND SEX.

ตารางที่ 10

สาเหตุของการว่างงาน	หมวดอายุและเพศ AGE GROUP AND SEX													
	ชาย MALE							หญิง FEMALE						
	รวม	11-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 ขึ้นไป	รวม	11-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 ขึ้นไป
ท่านไม่มีความรู้เพียงพอ	346 (19.7)	176 (19.2)	83 (32.1)	82 (14.2)	18 (21.2)	12 (20)	1 (100)	169 (20.2)	59 (30.3)	88 (15)	17 (34)	7 (36.8)	-	-
มีการเล่นพวกห้อง	387 (22.1)	216 (23.4)	33 (16.8)	148 (25.7)	20 (23.5)	14 (23.3)	-	172 (20.8)	41 (21)	127 (22.2)	3 (6)	1 (5.3)	-	-
รัฐค่าเงินงานผิดพลาด	94 (5.4)	68 (6.1)	10 (6.1)	31 (6.4)	8 (9.4)	7 (11.7)	-	38 (4.6)	4 (2.1)	31 (6.4)	3 (6)	-	-	-
คนมากกว่างาน	658 (38.0)	326 (36.6)	67 (34.2)	224 (38.8)	24 (28.2)	11 (18.3)	-	340 (40.7)	72 (36.9)	246 (43)	17 (34)	6 (26.5)	-	-
ดวงไม่ดี	66 (3.8)	39 (4.2)	8 (4.1)	26 (4.3)	3 (3.5)	3 (5)	-	27 (3.2)	4 (2.1)	21 (3.7)	1 (2)	1 (5.3)	-	-
ยังไม่ได้งานที่พอใจ	93 (6.3)	64 (6.9)	7 (3.8)	37 (6.4)	7 (8.2)	3 (6)	-	39 (4.7)	8 (3.1)	30 (6.2)	3 (6)	-	-	-
อื่น ๆ	104 (6.9)	63 (6.7)	8 (4.1)	30 (5.2)	6 (6.9)	10 (16.6)	-	61 (8.1)	9 (4.6)	31 (6.4)	6 (12)	6 (26.3)	-	-
รวม	1766 (100)	919 (100)	198 (100)	677 (100)	86 (100)	80 (100)	1 (100)	836 (100)	196 (100)	572 (100)	60 (100)	19 (110)	-	-

ที่มา เอกสารโครงการวิจัยสถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ไม่มีงานทำจำแนกตามความเห็นสาเหตุของการว่างงานของเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นตรงกันว่าปัจจุบันเนื่องจากมีบัณฑิตจบการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดภาวะคนมากกว่างานหรือคนล้นงาน มีตำแหน่งงานน้อย ในการรับสมัครเข้าทำงานยังมีการเล่นพรรคเล่นพวกในการรับสมัครเข้าทำงานร้อยละ 22.1 และ 20.6

และจากการสำรวจได้พบว่าผู้ไม่มีงานทำในช่วงแรกประมาณ 6 เดือน ก็มักจะประสบปัญหาการว่างงานเป็นเวลานาน ปัญหาที่ผู้ว่างงานเผชิญคือ ขาดเพื่อนที่มีอิทธิพลร้อยละ 31.3 ขาดความสามารถพิเศษที่นายจ้างกำหนดร้อยละ 16.8 ขาดข้อมูลเรื่องแหล่งของการจ้างงานร้อยละ 14.8 และขาดประสบการณ์ร้อยละ 13.7 ปัญหานี้ไม่ใช่เป็นเพียงปัญหาเดียว แต่ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือปัญหาด้านการเงินซึ่งพวกเขา还没有มีรายได้ยังคงต้องจ่ายเงินค่าอาหาร ที่พักอาศัย การเดินทางและค่ารักษาพยาบาล

สภาพการว่างงานอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะทั่วไปของภาวะเงินเฟ้อที่จะเป็นผลให้เศรษฐกิจเกิดการขยายตัวเพิ่มหรือหดตัวลง ถ้าหากเงินเฟ้อเกิดจากอุปสงค์จะมีแนวโน้มในการขยายตัวของเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนผลักจะมีแนวโน้มทำให้เศรษฐกิจหดตัวและอาจส่งผลทำให้เกิดการว่างงาน¹² เพิ่มขึ้นด้วย

ดังนั้นสภาพการว่างงานที่เกิดขึ้นเป็นปรากฏการณ์ที่นักเศรษฐศาสตร์อีกหลายคนได้พยายามให้คำอธิบายทฤษฎีการว่างงานโดยไม่สมัครใจของเคนส์¹³ !John Maynard Keynes, ด้วยสาเหตุ 2 ประการ ประการแรกเคนส์เชื่อว่าอัตราค่าจ้างเป็นตัวเลขเงิน (Nominal Wage) สามารถไหวตัวขึ้นได้

¹² วีระพงษ์ สิวิกรอุณหงส์ "การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อและการว่างงานในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526.

¹³ อุกฤษ หิรัญโศภน สารานุกรมศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ กรุงเทพฯ โอเคชั่นส์ 2525 หน้า 198-199.

แต่จะไม่มีผลการลดค่าลงกว่าเดิม (Sticky Downward) ประการที่สองปัจจัยบางอย่างในตลาดสินค้าและตลาดเงินคอยขัดขวางไม่ให้เศรษฐกิจปรับตัวเข้าสู่สภาวะการจ้างงานเต็มที่ ทฤษฎีการว่างงานของพวกโครงสร้างนิยม (Structural Unemployment) ทฤษฎีการแสวงหางานทำ (Search Theory) ที่เน้นเหตุผลสำคัญ 2 ประการคือ คนต้องการงานแต่ไม่มีข้อมูลว่างานที่คนต้องการมีอยู่ที่ไหน ดังนั้นคนจึงต้องใช้เวลาในการหาข้อมูลและค่าใช้จ่ายในการหางานทำเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้คืนมา คนที่หางานทำต้องลงทุนในการแสวงหางานค่อนข้างนาน เพื่อให้แน่ใจว่างานที่ได้มาเป็นงานที่ดี คัมค่าที่ได้ลงทุนตั้งนั้นจึงเป็นไปได้ว่า ถ้าผู้หางานทำมีฐานะดี เขาก็มีโอกาสใช้เวลาหางานได้นานวันหรือถ้าอัตราค่าจ้างในตลาดสำหรับอาชีพนี้หางานยังคงแตกต่างกันมาก (Dispersion of wage rate) เขาก็จะใช้เวลาหางานนานขึ้น หรือว่าถ้าเขาจะยึดอาชีพนั้นเป็นหลัก (เป็นเวลานาน) เขาก็จะยิ่งใช้เวลาในการหางานนานขึ้นอีกเช่นกัน และจากการสำรวจคุณสมบัติข้อสุดท้ายนี้บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าตนว่างงานด้วยความสมัครใจ แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีแรงงานบัณฑิตบางส่วนที่ไม่อาจหางานได้เพราะไม่ตรงกับความต้องการของตลาดและไม่มีคนฝากฝังให้

เมื่อมีการอภิปรายที่สำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา ระพี สาคริก⁴ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการศึกษาของไทยปัจจุบันว่า "เมื่อเราได้พิจารณาช่องว่างทางเศรษฐกิจที่เป็นหัวใจของปัญหาการพัฒนาประเทศ คนในภาคราชการเอกชนรวมทั้งระบบอื่นเป็นที่ประกอบการของสองกลุ่มนี้ก็เป็นคนส่วนน้อย และเป็นระบบซึ่งมีประชากรทั้งประเทศเป็นฐานแต่เป็นฝ่ายถืออำนาจเหนือทางเศรษฐกิจ การเป็นผู้กำหนดรูปแบบของงานและหยิบยื่นสิ่งอันเป็นปรารถนาสำเร็จให้แก่คนส่วนใหญ่ จึงเป็นการจำกัด รูปแบบการผลิตมิให้กระจายโดยเสรี อันเป็นแนวคิดที่สวนทางกับความเป็นประชาธิปไตย ถ้าหากคนไม่สามารถคิดหางานทำเองได้ก็จะไม่บรรลุผลอย่างแท้จริง รัฐต้องคำนึงผลกระทบอันเกิดจากการกำหนดรูปแบบการศึกษาเก่าที่ทำให้ประชากรไทยต้องสูญเสียคุณค่าทางความคิดเพราะต้องถูกจำกัดไว้ให้เกาะรูปแบบผลิตจากกลุ่มน้อยถือว่าการสูญเสียความคิดคนเป็นการสูญเสียฐานเศรษฐกิจอย่างถึงหัวใจ"

⁴ระพี สาคริก "คนว่างงานกับงานว่างคน" นิตยสารบทนำเศรษฐกิจ กรุงเทพมหานคร สำนักงานนิตยสาร บทนำเศรษฐกิจ พ.ศ. 2531 หน้า 8-9.

บัณฑิตสถาบันศึกษาเอกชนว่างงานมากกว่าบัณฑิตที่สำเร็จจากสถาบันการศึกษาของรัฐ

เมื่อวิเคราะห์ภาวะการว่างงานบัณฑิตในปี 2521 จำแนกตามสาขาวิชาจะพบว่าบัณฑิตที่สำเร็จจากสถาบันของรัฐบาล อัตราของผู้ไม่มีงานทำร้อยละ 20.6 ของผู้กรอกแบบสำรวจนั้น nder สาขาที่มีอัตราการว่างงานในระดับสูง (เกินกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป) ได้แก่ สาขาสังคมพฤติกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศาสนาและเทววิทยา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ กลุ่มสาขาที่ว่างงานระดับปานกลาง (ร้อยละ 10-20) ได้แก่ สาขาสื่อสารมวลชน เกษตร-วนศาสตร์ การประมง บริหารธุรกิจ วิจิตรศิลป์ วิศวกรรมศาสตร์ กลุ่มที่ว่างงานระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ 10) ได้แก่ สถาปัตยกรรมและผังเมือง แพทยศาสตร์

บัณฑิตที่สำเร็จจากสถาบันเอกชนมีอัตราการว่างงานร้อยละ 27.7 มีสาขามนุษยศาสตร์ ศาสนาและเทววิทยา ว่างงานสูงสุดร้อยละ 73.9 สาขาสื่อสารมวลชน นิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ การพาณิชย์ ว่างงานร้อยละ 45.5, 30.9, 23.4 ตามลำดับ

ในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ มีการว่างงานสูงเนื่องมาจากทั้งสามสาขามีการลงทุนต่ำ ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน และบุคคลากรมากทำให้ผลิตบัณฑิตออกมา มากกว่าสาขาอื่น ๆ บัณฑิตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนตลาดแรงงานไม่สามารถที่จะขยายตัวได้ทัน

จากการประมาณการกำลังแรงงานในช่วงปี 2524-2529 ของกองวางแผนประชากร uaa กำลังคน ส่วนงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปรากฏว่าสัดส่วนกำลังแรงงานที่สำเร็จการศึกษาในระดับกลางและสูงในปี 2529 เพิ่มขึ้นเป็น 1,676,333 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 ของกำลังแรงงานทั้งหมด หรืออีกนัยหนึ่งกำลังแรงงานใหม่ที่สำเร็จการศึกษาลดลงแรงงานโดยเฉลี่ยปีละ 125,549 คน ส่งผลกระทบปัญหาว่างงานของผู้มีการศึกษาที่ความรุนแรงยิ่งขึ้นในอนาคต

และเนื่องจากมีจำนวนบัณฑิตสำเร็จการศึกษามากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นผลให้หน่วยงานเอกชนบางแห่ง เช่น ธนาคารพาณิชย์ได้บรรจุบัณฑิตปริญญาตรีเข้าทำงาน

ในตำแหน่งที่เคยจ้างผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปในตำแหน่งพนักงานบริการลูกค้า (Bank Teller, ตำแหน่งพนักงานขาย ทั้งภายในและภายนอกสถานที่ เช่น พนักงานขายซึ่งเป็นตัวแทนบริษัทในด้านโฆษณา ประชาสัมพันธ์งานด้านนิตยสาร หรือพนักงานขายสินค้าจริง ๆ ซึ่งผู้บริหารของห้างสรรพสินค้าเองก็มีความเห็นว่าแรงงานของบัณฑิตมีมากในตลาดแรงงานสามารถจะเลือกแรงงานได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวของบัณฑิตเองว่าต้องการจะหางานทำหรือไม่ ปัญหาของแรงงานบัณฑิตปริญญาตรีมาทดแทนแรงงานผู้สำเร็จการศึกษาที่ต่ำกว่า เราอาจจะเรียกว่าปัญหาการแย่งงานและการใช้ผู้สำเร็จการศึกษาสูงแทน ผู้สำเร็จการศึกษาค่ากว่า¹⁵ (Bumping down effect, ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าต้องยอมทำงานที่ไม่ได้ใช้วุฒิการศึกษา หรือบางครั้งต้องยอมทำงานรับเงินเดือนต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในตำแหน่งของอากรักษาความปลอดภัย พนักงานขับรถ หรือพนักงานรักษาความสะอาด

การสำรวจภาวะการมีงานทำบัณฑิตปี 2523-2524 (โดยทำการสำรวจในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ของแต่ละปี ของทบวงมหาวิทยาลัย) พบว่าอัตราการว่างงานมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สาขาที่มีอัตราการว่างงานต่ำสุดคือ แพทย์ศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ปรากฏว่ารัฐศาสตร์เป็นสาขาที่มีปัญหาการว่างงานมากที่สุด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาจากสถาบันการศึกษาเอกชนมีอัตราการว่างงานสูงกว่าของรัฐ ยกเว้นสาขาสื่อสารมวลชนซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาจากสถาบันเอกชนเป็นผู้ที่มีผู้ประกอบการหรือญาติพี่น้องอยู่ในแวดวงธุรกิจจึงทำให้ได้งานง่ายกว่าผู้จบการศึกษาสถาบันของรัฐ ยังมีเหตุผลที่สำคัญที่ทำให้เรารู้ว่า การว่างงานส่วนหนึ่งเกิดจากความฝืด¹⁶ ของตลาดแรงงาน (Frictional Unemployment) เนื่องจากบัณฑิตว่างงานส่วนใหญ่แสวงหางานที่ให้ค่าจ้างและเงินเดือนสูงกว่าระดับที่อยู่ในตลาด (Market wage rate) ผู้อำนวยการกองจัดหาแรงงาน กรมแรงงาน กล่าวว่าการจ้างมีตำแหน่งว่างเป็นจำนวนมากแต่ไม่อาจหาคนมาบรรจุงานได้ เนื่องจากนายจ้างได้กำหนดคุณสมบัติผู้สมัคร

¹⁵ นิพนธ์ พัวพงศกร "การว่างงานในประเทศไทย" วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ ปีที่ 2, ฉบับที่ 3, กันยายน 2527 หน้า 69.

¹⁶ เรื่องเดียวกัน หน้า 43-46.

สูงจนเกินไปหรืออาจกำหนดค่าจ้างไว้ต่ำเกินไปหรือผู้สมัครไม่มีคุณสมบัติตามที่นายจ้างต้องการ จากการ
จัดตลาดนัดงานเมื่อมกราคมปี 2527 มีตำแหน่งงานเปิดอยู่เกือบ 2 พันตำแหน่ง แต่มีผู้ได้ทำงานเพียง
600 ตำแหน่ง เท่านั้น ทั้ง ๆ ที่มีผู้สมัครที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่า 3 หมื่นคน บัณฑิตยังคงมีค่านิยมใน
การเป็นข้าราชการ ได้ตั้งความหวังรอตำแหน่งงานจากงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทขนาดใหญ่
ไม่สนใจงานราชการซึ่งเป็นงานด้านการตลาดที่เปิดโอกาสให้บัณฑิตแสดงความสามารถในการทำงานและใน
เมื่อมีความสามารถสูง สิ่งที่ได้รับจากนายจ้างคือมีรายได้ดี

หากแนวโน้มในภาคเศรษฐกิจยังคงอยู่เรื่อย ๆ ระบบข้อมูลสนเทศของตลาดแรงงานยังไม่
มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร คือไม่สามารถบอกปริมาณ ลักษณะ และคุณสมบัติของแรงงานที่ต้องการได้
อย่างถูกต้อง ก็คงจะแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ภาพรวมแนวโน้มภาวะของการจ้างงานและปัญหาการว่างงานปี 2530 และช่วงปี 2531-2534

ในปี 2530 มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น การว่างงานลดลง เศรษฐกิจส่วนรวมขยายตัวในอัตรา
ร้อยละ 5.6 ซึ่งมากกว่าปี 2529 มีการขยายตัวร้อยละ 3.6 ส่งผลต่อภาวะการจ้างงาน

มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 ผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7

ซึ่งในปี 2529 ขยายตัวเพียงร้อยละ 6.7

สาขาอื่นขยายตัวร้อยละ 6.4 โดยเฉพาะรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 26

สาขาการเกษตรลดลงร้อยละ 1.0

ซึ่งก่อให้เกิดภาวะการจ้างงานส่วนรวมเพิ่มขึ้น 789,000 คน สูงกว่าเป้าหมายพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (เฉลี่ยปีละ 780,000 คน)

ปัญหาการว่างงานส่วนรวมลดลงจาก 972,000 คน (ร้อยละ 3.5 ของกำลังงาน)
ปี 2529 เหลือ 882,000 คน (ร้อยละ 3.1 ของกำลังงาน)

ภาวะการจ้างงานเพิ่มขึ้นรายสาขา

สาขาอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 188,000 คน (ร้อยละ 6.6) สูงกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กำหนดไว้ 160,000 คน)

สาขาบริการจ้างงานเพิ่มขึ้น 423,000 คน (ร้อยละ 6.9) สูงกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กำหนดไว้ 360,000 คน)

สาขาเกษตรจ้างงานเพิ่มขึ้น 178,000 คน ต่ำกว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กำหนดไว้ 260,000 คน)

สาขาที่มีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้นคือ สาขาอุตสาหกรรม สาขาบริการ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวคาดว่าจะมีการจ้างงานประมาณ 330,000 คน

ในขณะที่มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นแต่ขาดแคลนแรงงานบางด้านในปี 2530 มีการวิเคราะห์ความต้องการแรงงานจากภาคเอกชนแจ้งไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเฉพาะกรณีทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปผลได้ว่า

ปี 2530 ต้องการแรงงานเพิ่มจำนวน 1,058 ราย เพิ่มจากปี 2529 ร้อยละ 145.5 จะใช้คน 332,152 คน เพิ่มจากปี 2529 ร้อยละ 229.9 ได้รับการอนุมัติให้ลงทุนอีก 594 ราย ปี 2530 เปิดทำการ 171 ราย ต้องจ้างคนงาน 37,268 คน

ต้องการแรงงานระดับสูง โดยการวิเคราะห์สรุปจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย¹⁷ เกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ช่วงเดือนมกราคม ปี 2529 ถึงเดือนมิถุนายน ปี 2530 รวม 18 เดือนมี 649 ตำแหน่ง โดยแยกออกเป็น

¹⁷ เอกสารการวิเคราะห์ เรื่องการว่างงานและมาตรการแก้ไข กรุงเทพมหานคร กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมษายน 2531 หน้า 4-5.

ตำแหน่งบริหาร	48 ตำแหน่ง
พาณิชย์ศาสตร์ บัญชี บริหารธุรกิจ	26 ตำแหน่ง
เศรษฐศาสตร์	7 ตำแหน่ง
วิศวกรรม	3 ตำแหน่ง
คอมพิวเตอร์	4 ตำแหน่ง
เกษตรศาสตร์	8 ตำแหน่ง
ตำแหน่งวิชาการ	313 ตำแหน่ง
วิศวกรรม	94 ตำแหน่ง
วิทยาศาสตร์	36 ตำแหน่ง
พาณิชย์ศาสตร์	36 ตำแหน่ง
คอมพิวเตอร์	21 ตำแหน่ง
ตำแหน่งทางการค้าและบริการ เสมือนพนักงาน	230 ตำแหน่ง
ตำแหน่งบัญชี บริหารธุรกิจ	98 ตำแหน่ง
เศรษฐศาสตร์	31 ตำแหน่ง
วิทยาศาสตร์	17 ตำแหน่ง
วิศวกรรม	11 ตำแหน่ง
ทั่วไป	47 ตำแหน่ง

ผู้มีระดับการศึกษากลางและสูง เข้าสู่ตลาดแรงงานมีปริมาณลดลง การมีงานทำเพิ่มขึ้นมี
 เร็ยขึ้นต่อเพิ่มขึ้น ปัญหาการว่างงานลดลง

ตาราง 11 ผู้สำเร็จวิชาการศึกษา ระดับกลาง-สูง

จำนวนคน

ระดับการศึกษา	ปี 2529	ปี 2530
เรียนจบ ป.6 ลดลง	712,454	702,070
จบ ม.ศ. 3 เพิ่มขึ้น	79,735	105,440
อาชีวศึกษา (ปวช) เพิ่มขึ้น	39,340	100,000
วิชาชีพชั้นสูง (ปวส, ปวท) ลดลง	77,520	62,380
ฝึกหัดครู ลดลง	28,630	20,170
มหาวิทยาลัย เพิ่มขึ้น	53,430	60,600
รวมผู้มีการศึกษาระดับกลาง - สูง	252,920	243,220

แนวโน้มในอนาคต

ในการวิจัยของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถ้าหากไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการศึกษาและทิศทางของเศรษฐกิจจากเดิมในปี 2534 ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 6 การจ้างงานภาคเกษตรกรรมจะลดลงจากร้อยละ 70.8 ปี 2525 เหลือร้อยละ 65.7 การจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมจะเพิ่มจากเดิมร้อยละ 10.4 เป็นร้อยละ 13.9 ในภาคบริการจะเพิ่มจากเดิมร้อยละ 18.7 เป็น 20.4 ในช่วงของเวลาเดียวกัน การเพิ่มของการจ้างงานนี้คาดว่าจะไปเพิ่มที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและอาชีวศึกษาสูงกว่าสาขาอื่น ๆ เพราะตลาดแรงงานสำหรับสองสาขาวิชาชีพนี้สามารถดูดซับแรงงานได้ดีกว่าสาขาอื่น

อัตราการว่างงานจะสูงจากร้อยละ 1.7 ในปี 2525 เป็นร้อยละ 3.5 ในปี 2534 สายฝึกหัดครูจะเพิ่มจากร้อยละ 2.7 เป็นร้อยละ 12.3 และระดับอุดมศึกษาเพิ่มจากร้อยละ 6.9 เป็นร้อยละ 10.1

ภาวะการว่างงานก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจและสังคม การแก้ปัญหาการว่างงานด้วยการศึกษาคือในระดับที่สูงขึ้นเป็นการชะลอปัญหาการว่างงานจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งเท่านั้น

จากระดับที่ให้ผลตอบแทนตามระดับการศึกษา เป็นแรงผลักดันให้เกิดความพยายามที่จะศึกษาคือในระดับสูงขึ้น โดยหวังว่าวุฒิการศึกษาสูงจะนำไปสู่การมีงานทำ ด้วยเหตุนี้ความต้องการของสังคมต่อการบริการทางการศึกษาในระดับสูงจึงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว กอปรกับภาวะการชะงักงันทางเศรษฐกิจโลกและประเทศไทย ทำให้การขยายตัวของตลาดแรงงานไม่มากพอจะดูดซับผู้สำเร็จการศึกษาได้ทั้งหมด จึงนำมาสู่ปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษา

การพัฒนาชนบทเป็นยุทธวิธีหนึ่งของรัฐ ในการจะดึงคนไว้ในชนบทคาดหวังว่าจะบรรเทาปัญหาการว่างงานลงให้ได้ส่วนหนึ่ง แต่การพัฒนาชนบทนั้นต้องพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ การเข้าไปศึกษาร่วมกับชาวบ้านเพื่อจะหาแนวทางในการพัฒนาให้สอดคล้องกับรากฐานวัฒนธรรมชาวชนบท

การศึกษาวิทยาการคอมพิวเตอร์คาดว่าในระยะ 5-10 ปี ปัญหาการแย่งงานยังไม่เกิดขึ้น แต่รัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ใช้เพื่อการใด ใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคมในประเทศเรา

ผู้มีการศึกษาระดับกลาง-สูง มีงานทำเพิ่มขึ้น การว่างงานลดลงมีการเรียนต่อเพิ่มมากขึ้น
จากการติดตามผลการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาระดับกลาง-สูง ปี 2530 ติดตามผลได้
129,450 คน ร้อยละ 53.2 ของทั้งหมด มีผลดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงการติดตามผลการมีงานทำ การว่างงานและการเรียนต่อของผู้มีการศึกษาระดับ
กลาง - สูง

ระดับการศึกษา	สถานภาพ	ปี 2529	ปี 2530
ปวช.	เรียนต่อ	64.1	64.4
	มีงานทำ	21.7	21.6
	ว่างงาน	14.2	14.0
ปวส., ปวท.	เรียนต่อ	21.2	21.5
	มีงานทำ	46.4	48.3
	ว่างงาน	32.4	30.2
ฝึกหัดครู	เรียนต่อ	27.7	6.7
	มีงานทำ	34.4	55.1
	ว่างงาน	37.9	38.2
มหาวิทยาลัย	เรียนต่อ	8.0	10.0
	มีงานทำ	61.5	63.0
	ว่างงาน	30.5	27.0
รวม	เรียนต่อ	29.7	30.0
	มีงานทำ	42.8	45.9
	ว่างงาน	27.5	24.1

ที่มา เอกสารการวิเคราะห์เรื่องการว่างงานและมาตรการแก้ไข กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมษายน 2530 หน้า 6

มูลเหตุที่สำคัญของปัญหา

ปัจจัยภายนอกเฉพาะที่สำคัญ¹⁸

1. สืบเนื่องมาจากปัญหาอัตราการเพิ่มของประชากรในอดีตที่ค่อนข้างสูงถึงร้อยละ 3.2 ในช่วงปี 2503-2513 มีผลทำให้ประชากรวัยแรงงานปัจจุบันมีจำนวนมากเกินกว่าตลาดที่จะรับได้ และประชากรมีอายุยืนยาวมากขึ้นและประชากรผู้สูงอายุอยู่ในตลาดแรงงานมากขึ้น
2. กลยุทธ์การพัฒนาประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยเน้นโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม มีผลทำให้แรงงานภาคเกษตรในชนบทหลั่งไหลมาสู่ภาคอุตสาหกรรม ประเภทบริการที่ทันสมัย การขยายการจ้างงานไม่ทันเนื่องจากอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าไม่ต้องการแรงงานจำนวนมากนัก
3. ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกตกต่ำ เนื่องจากวิกฤตการณ์น้ำมัน
4. นโยบายของรัฐบาลในการจำกัดอัตราการเพิ่มของการรับข้าราชการ
5. โครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงานที่มีความแตกต่างกันมากตามระดับการศึกษา เป็นแรงผลักดันให้ผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับพยายามศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

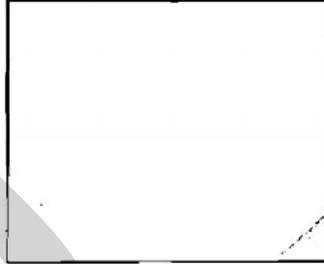
ปัจจัยภายในของวงการศึกษาเฉพาะที่สำคัญ

1. หลักสูตรและระยะเวลาในการศึกษา ไม่ค่อยคล่องตัวต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน
2. รูปแบบการลงทุนทางการศึกษาที่รัฐกำหนดในอัตราส่วนที่สูงขึ้นตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้มีผู้ประสงค์จะศึกษาต่อเพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากนักถ้าจะเรียน
3. การขยายการศึกษาตามความต้องการระยะสั้น และจากความกดดันทางด้านการเมืองและสังคม

¹⁸สรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษากับการมีงานทำ ฉบับที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนาชกรัชมุนตรี หน้า 2-3.

ตารางที่ 13 แสดงตำแหน่งงานด้านธุรกิจและข้าราชการ

ตำแหน่งงานมาก
ด้านธุรกิจ

ตำแหน่งงานน้อย
ด้านข้าราชการ

จากแผนพัฒนาฉบับที่ 6 ระบบเศรษฐกิจช่วง 2 ปีแรก ได้ขยายตัวในอัตราที่สูง ข้อมูลจากการสำรวจแรงงานปี 2530 รอบปีที่ 3 (สิงหาคม) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติชี้ให้เห็นว่าในปี 2530 มีการจ้างงานเพิ่มเป็น 27.28 ล้านคน เมื่อเทียบกับปี 2529 ซึ่งจ้างงานได้ 26.78 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 0.51 ล้านบาท ภาคการจ้างงานมากที่สุดคือภาคอุตสาหกรรม (เพิ่มขึ้น 0.33 ล้านบาท) รองลงมาคือสาขาการค้า (0.25 ล้านคน) และการบริการ (0.17 ล้านคน)

จากการติดตามการว่างงานของผู้มีการศึกษาของการสำรวจจากกองทัพอากาศมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ชี้ให้เห็นว่า

ในการมีงานทำของบัณฑิตในมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ซึ่งครอบคลุมทุกสาขาวิชา ได้พบว่าบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเข้าสู่ตลาดแรงงานปี 2530 ในช่วงเวลา 3-9 เดือน มีงานทำร้อยละ 66.7 สูงกว่าปี 2529 ซึ่ง มีงานทำร้อยละ 61.0 อัตราการว่างงานบัณฑิตลดลงจากร้อยละ 28.5 หรือร้อยละ 23.6 บัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรม ประมง และอุตสาหกรรมเกษตร มีอัตราการว่างงานสูงขึ้น ส่วนบัณฑิตที่มีการว่างงานสูงได้แก่ บัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ มีอัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 14 สรุปแนวโน้มการว่างงานระะสภาว ปี 2528 - 2543

แนวโน้มการว่างงานระะสภาว	ปี 2528	ปี 2533	ปี 2538	ปี 2543
อัตราการเพิ่มของประชากร (%)	1.7	1.6	1.5	1.4
สัดส่วนของผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษา	18.8	21.4	24.6	28.6
สัดส่วนอยู่นอกตลาดแรงงานอื่น ๆ (%)	26.4	22.0	19.3	17.9
อัตราการว่างงาน (%)	6.0	9.3	10.5	11.7
อัตราการเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน	-	1.6	1.1	0.2

d)ui: เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องแนวโน้มประชากร การศึกษา การจ้างงาน และทางเลือก (2513-2548) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2528

จากการวิเคราะห์อัตราการเพิ่มของผู้ว่างงานที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปีเริ่มจากปี 2528, 2533, 2538 และ 2543 จะพบว่าอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.0 เป็น 9.3, 10.5 และ 11.7 ในทุก ๆ 5 ปี แสดงให้เห็นว่าภาวะการว่างงานจะเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งต่อไปในอนาคต และจะเป็นลูกโซ่ส่งผลกระทบต่อสังคมเศรษฐกิจรวมของประเทศ

นอกจากปัญหาการว่างงานในภาพรวมทั้งประเทศในปี 2528 และปี 2533 อัตราการว่างงานโดยส่วนรวมเพิ่มจากร้อยละ 6.0 เป็น 9.3 ตามลำดับ ซึ่งตรงกับการรายงานของสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ เรื่องการว่างงานและมาตรการแก้ไข(หน้า 5) สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ระบบการศึกษาในปัจจุบันได้ตอบสนองแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ-สังคมในลักษณะที่ไม่เหมาะสมกล่าวได้ว่าระบบการศึกษาได้สร้างค่านิยมที่ผิดในการทำงาน โดยผู้สำเร็จการศึกษามินิยมการทำงานที่ใช้แรงงาน ไม่ให้ความสนใจในการเพิ่มทักษะและประสบการณ์ ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือผู้สำเร็จการศึกษายังขาดความคิดริเริ่มที่จะสร้างงานให้ตนเอง และขาดความคล่องตัวที่จะปรับตัวเข้ากับสภาพของตลาดแรงงานซึ่งสอดคล้อง

คล้องกับความคิดเห็นของระพี สาคริกเกี่ยวกับระบบการศึกษาของไทย(หน้า8-9)จึงเป็นการยากที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปานกลางหรือระดับสูงขึ้นไปจะหางานทำได้ซึ่งเป็นสาเหตุให้ต้องศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปอีกเกิดแรงกดดันทางการเมืองและสังคมให้มีการขยายการศึกษาระดับสูงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดอัตราการเพิ่มของผู้มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูงเพิ่มขึ้นเกินกว่าตำแหน่งในภาคบริการ การเกษตรหรืออุตสาหกรรมจะรับเพิ่มได้ การว่างงานของผู้มีการศึกษาจึงเกิดขึ้นเมื่อตลาดแรงงานแคบลงและเกิดมีการทดแทนแรงงานที่มีการศึกษาในระดับต่ำเพิ่มมากขึ้น จะทำให้เกิดแรงกดดันให้มีการขยายการศึกษาในระดับสูงมากขึ้น นับว่าเป็นการเลื่อนเวลาการว่างงานออกไปและได้สร้างงานให้แก่ผู้เกียจคร้านและผู้ให้บริการทางด้านการศึกษาเท่านั้น ในปี 2538 - 2543 แนวโน้มของอัตราการจ้างงานจะเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ และอาจจะลดลงในที่สุดสภาพโครงสร้างเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจะก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานมากขึ้น โดยเฉพาะการว่างงานของผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวที่มีการศึกษา¹⁰

¹⁰อภิชาติ พันธเสน เอกสารประกอบการสัมมนาหัวข้อ "แนวโน้มประชากรการศึกษาและทางเลือก (2513-2548)" เรื่อง ทิศทางเศรษฐกิจไทยในทศวรรษหน้า คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2528 หน้า 6-79, 6-80.

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบซึ่งมีข้อกระทงทั้งสิ้น 43 ข้อ แต่ภายหลัง จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ คงเหลือแบบสอบถามเพียง 32 ข้อ จากนั้นได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

กลุ่มตัวอย่าง

จากการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และให้นักศึกษาออกแจกแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 850 ฉบับ ได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 508 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 59.76 เมื่อนำมาหาข้อมูลและจำแนกแบบสอบถามตามตัวแปรต่างๆได้แก่ข้าราชการและนักธุรกิจ ในฐานะผู้ใช้และผู้ผลิต เพศชายและเพศหญิง การศึกษาระดับต่างๆ คือการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี ดังแสดงในตารางที่ 1 - 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปแล้วได้รับคืน

ประเภทของแบบสอบถาม	ส่งไป (ชุด)	ได้รับคืน (ชุด)	ร้อยละที่ได้รับคืน
แบบสอบถามข้าราชการ	300	161	53.67
แบบสอบถามจากนักธุรกิจ	550	347	63.09
รวม	850	508	59.76

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานะภาพ

สถานะภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ใช้	416	81.89
ผู้ผลิต	92	18.11
รวม	508	100.00

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	324	63.08
หญิง	184	36.20
รวม	508	100.00

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	70	13.78
ปริญญาตรี	271	53.35
สูงกว่าปริญญาตรี	167	32.87
รวม	508	100.00

การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่างงาน

ในส่วนการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่างงานได้ผลดังแสดงใน

ตารางที่ 5 - 116

ตารางที่ 5 จำนวนค่าตอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่จะเข้า(สู่)ตลาดแรงงาน

คุณลักษณะ	อันดับของการตอบ					โดยเฉลี่ย	อันดับ
	1	2	3	4	5		
ความรู้เฉพาะสาขาดี	205	73	50	49	43	3.83	1
ความรู้หลาย ๆ ด้านดี	93	71	62	71	97	2.98	3
มนุษยสัมพันธ์ดี	42	128	139	116	56	2.97	4
มีความรับผิดชอบดี	119	160	108	64	33	3.55	2
บุคลิกภาพดี	36	39	80	132	137	2.30	5
ภาษาดี	11	31	57	67	125	2.09	6

จากตารางที่ 5 ได้พบว่า ถ้าจะให้เลือกบัณฑิตที่จบการศึกษาและตรงตามความต้องการของ นายจ้างแล้ว คุณลักษณะของบัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานที่สำคัญมาเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ความรู้เฉพาะสาขาดี อันดับรองมาต้องมีความรับผิดชอบดี และอันดับสาม ต้องมีความรู้หลาย ๆ ด้านดี

ตารางที่ 6 จำนวนคำตอบเกี่ยวกับความรู้พิเศษที่บัณฑิตควรมี

คุณสมบัติพิเศษ	อันดับของการตอบ			โดยเฉลี่ย	อันดับ
	1	2	3		
ภาษาอังกฤษ	263	153	54	2.44	1
คอมพิวเตอร์	105	213	114	1.93	3
ภาษาไทย	83	48	58	2.13	2
พิมพ์ดีด	33	47	139	1.52	4
กฎหมาย	27	39	126	1.48	5

จากตารางที่ 6 ได้พบว่า ภาษาอังกฤษเป็นความรู้พิเศษที่บัณฑิตควรมี มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง อันดับรองลงมาคือภาษาไทย และความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์เป็นอันดับที่สาม

ตารางที่ 7 จำนวนคำตอบเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของบัณฑิต

ตัวเลือก	อันดับที่ของการตอบ			โดยเฉลี่ย	อันดับ
	1	2	3		
ภาครัฐบาล	249	110	82	2.38	1
หน่วยงานผลิต	73	171	113	1.89	3
หน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต	36	142	171	1.61	4
ตัวบัณฑิต	152	77	129	2.06	2

จากตารางที่ 7 ได้พบว่า กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ภาครัฐบาล อันดับสองรองลงมาคือตัวของบัณฑิตเอง และอันดับสามคือหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิต

ตารางที่ 8 จำนวนคำตอบเกี่ยวกับระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตรในสถาบันการศึกษา

ตัวเลือก	จำนวน	ร้อยละ
ทุก 3 ปี	244	48.72
ทุก 5 ปี	217	43.31
ทุก 10 ปี	30	5.98
ไม่จำเป็นต้องปรับปรุง	10	1.99
รวม	501	100.00

จากตารางที่ 8 ได้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่าหลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ทุก 3 ปี

ตารางที่ 9 จำนวนคำตอบเกี่ยวกับการเกษียณอายุของข้าราชการ

ตัวเลือก	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50 ปี	25	4.97
50 ปี	86	17.10
55 ปี	282	56.06
60 ปี	110	21.87
รวม	503	100.00

จากตารางที่ 9 ได้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า เพื่อให้โอกาสแก่
แรงงานรุ่นใหม่ รัฐบาลควรให้ข้าราชการเกษียณอายุเมื่ออายุ 55 ปี

ตารางที่ 10 จำนวนคำตอบเกี่ยวกับการปรับปรุงการวางแผนกำลังคน

ตัวเลือก	จำนวน	ร้อยละ
ทุก ๆ ปี	155	30.82
ทุก 3 ปี	195	38.77
ทุก 5 ปี	130	25.84
แล้วแต่ภาวะตลาดโลก	23	4.57
รวม	503	100.00

จากตารางที่ 10 ได้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่ารัฐบาลควรมีการวางแผนกำลังคนที่ชัดเจน และมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ทุก 3 ปี

ตารางที่ 11 จำนวนคำตอบเกี่ยวกับการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน

ตัวเลือก	จำนวน	ร้อยละ
ทุก ๆ ปี	296	58.61
ทุก 3 ปี	157	31.09
ทุก 5 ปี	51	10.19
ทุก 10 ปี	1	0.20
รวม	505	100.00

จากตารางที่ 11 ได้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่า สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานเป็นระยะ ๆ ทุก ๆ ปี

ตารางที่ 12 จำนวนคำตอบเกี่ยวกับการติดตามผลการทำงานของบัณฑิต

ตัวเลือก	จำนวน	ร้อยละ
ทุก ๆ ปี	317	63.02
ทุก 3 ปี	148	29.42
ทุก 5 ปี	38	7.56
รวม	503	100.00

จากตารางที่ 12 ได้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่า สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของบัณฑิตเป็นระยะ ๆ ทุกปี

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในมาตรการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาว่างงานในแต่ละข้อ

มาตรการแก้ไขปัญหา	\bar{X}	SD
1. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาค รัฐบาลและเอกชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่ เริ่มเข้าเรียน	3.1693	1.358
2. รัฐบาลควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวก ในการควบคุมจำนวนบัณฑิต	2.8366	1.493
3. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ เข้าไป คัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาขั้นสุดท้าย	4.0394	1.091
4. ควรมีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการ ศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้	4.1181	1.081
5. ควรมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษา เข้าฝึกงานเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน	3.8268	1.212
6. รัฐบาลควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วม ในการวางแผนกำลังคน	3.8130	1.109
7. รัฐบาลควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ	3.5472	1.239
6. รัฐบาลควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงคน	2.9055	1.338
9. ควรให้สถาบันประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้นำกำหนดหลักสูตร ของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต	2.8425	1.371
10. การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มากจะชวาลดปัญหาการว่าง งานของบัณฑิตได้	3.9350	1.091

มาตรการแก้ไขปัญหา	\bar{X}	SD
11. รัฐบาลควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิต ขยายการศึกษาไปจนถึงขั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อช่วยชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน	2.9803	1.328
12. การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้	3.8282	1.190
13. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา	3.0984	1.321
14. รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ	2.7736	1.365
15. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น	3.0354	1.277
16. รัฐบาลควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ	4.0965	0.981
17. ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ	4.3228	0.903
18. รัฐบาลควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย	3.1969	1.269
19. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้	3.3150	1.093
20. ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด	3.0217	1.268
21. ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาวัดเอาเปรียบบัณฑิตจ้าง	4.4094	0.968
22. การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัญชี กฎหมาย และพิมพ์ดีดจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้	4.3543	0.845
23. การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่า ความรู้	2.6831	1.168

มาตรการแก้ไขปัญหา	\bar{X}	SD
24. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้มีงานทำแล้ว เข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ	2.4626	1.337
รวม	3.4419	0.492

จากตารางที่ 13 ได้พบว่า มาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วยค่อนข้างสูงเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ความมีบทบาทแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาใจเอาเปรียบลูกจ้าง รองลงมาคือการให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัณฑิต กฎหมาย และพิมพ์ดีด จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้ และควรจะมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะตามลำดับ

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำคือ ต่ำกว่า 2.9499 (ค่าเฉลี่ยรวมลบด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม) ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการที่ผู้ตอบค่อนข้างจะไม่เห็นด้วย ได้แก่

- รัฐบาลควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกันเพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต
- รัฐบาลควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงาน
- ควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้กำหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต
- รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ
- การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่าความรู้
- สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้ที่มีงานทำแล้ว เข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจ ด้วยค่าสถิติ (t-test)
 เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาค่าจ้าง

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.3740	0.545	2.13*
นักธุรกิจ	347	3.4735	0.463	

*ระดับความมีนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 14 ได้พบว่า ข้าราชการและนักธุรกิจ มีความเห็นต่อมาตรการแก้ไขปัญหาค่าจ้างของบัณฑิตโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยนักธุรกิจมีความคิดเห็นด้วยต่อมาตรการโดยส่วนรวมสูงกว่าข้าราชการ

ส่วนความคิดเห็นของข้าราชการและนักธุรกิจต่อมาตรการเป็นรายข้อ ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจ ด้วยค่าสถิติ (t-test)

เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้
ทั้งภาครัฐบาลและ Landur เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.9068	1.491	2.99*
นักธุรกิจ	347	3.2911	1.276	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจ ด้วยค่าสถิติ (t-test)

เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน
เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.8696	1.714	34
นักธุรกิจ	347	2.8213	1.380	

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจ ด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่สุดท้าย"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.9068	1.198	1.87
นักธุรกิจ	347	4.1009	1.033	

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจ ด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานกลาง ซึ่งจะเห็นได้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	4.1304	1.152	.17
นักธุรกิจ	347	4.1124	1.049	

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "การมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้าฝึกงาน
 เป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.7081	1.297	1.50
นักธุรกิจ	347	3.8818	1.171	

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผน
 กำลังคน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	4.1056	1.061	4.11*
นักธุรกิจ	347	3.6772	1.125	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรมีกองทุนให้แก่วัฒนศิลป์ที่ประสงค์ประกอบอาชีพอิสระ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.5839	1.330	
นักธุรกิจ	347	3.5303	1.195	

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรชะลอการนำเข้าชิ้นเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงาน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.7267	1.183	2.06*
นักธุรกิจ	347	2.9885	1.398	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "ควารให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้นำหนดหลักสูตรของสถาบัน
 การศึกษาที่ผลิตบัณฑิต"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.8696	1.251	.30
นักธุรกิจ	347	2.8300	1.425	

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มากจะช่วลดปัญหาการว่างงานของ
 บัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.9255	1.070	.13
นักธุรกิจ	347	3.9395	1.101	

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตขอการศึกษาไปจนถึงขั้นปริญญา
โทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.6625	1.296	4.45*
นักธุรกิจ	347	3.1556	1.308	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดอัตราการว่างงานของ
บัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.7205	1.179	1.32
นักธุรกิจ	347	3.8703	1.194	

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติที่ (t-test) ⁴เกี่ยวกับ
 มาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่า
 เฉพาะสาขาวิชา"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.7391	1.263	4.24 [*]
นักธุรกิจ	347	3.2651	1.316	

^{*}ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติที่ (t-test) ⁴เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.7888	1.447	.17
นักธุรกิจ	347	2.7666	1.328	

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรถึงก่อให้เกิดปัญหาการว่างงาน
 ของบัณฑิตมากขึ้น"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.8758	1.345	1.92
นักธุรกิจ	347	3.1095	1.240	

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบท ใดสให้ค่าตอบแทนพิเศษ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	4.1739	.946	1.21
นักธุรกิจ	347	4.0605	.997	

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "การมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	4.4907	.867	2.82*
นักธุรกิจ	347	4.2450	.909	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.0248	1.378	2.09*
นักธุรกิจ	347	3.2767	1.209	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรจะเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	3.2733	1.124	.58
นักธุรกิจ	347	3.3343	1.080	

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้รับบัณฑิตเข้าทำงาน
 ในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.7019	1.332	3.92*
นักธุรกิจ	347	3.1700	1.210	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาัดเอาเปรียบ
 ลูกจ้าง"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	4.4566	.806	2.18*
นักธุรกิจ	347	4.3458	1.029	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัณฑิต กฏหมาย
 และพิมพ์ดีด จะช่วยให้ลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	4.2484	.909	1.93
นักธุรกิจ	347	4.4035	.811	

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรฐาน "การคัดเลือกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาวรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่า
 ความรู้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.5528	.987	1.72
นักธุรกิจ	347	2.7435	1.240	

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรฐาน "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้มีงานทำแล้ว เข้าศึกษาคือในระดับปริญญา
 ครีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ข้าราชการ	161	2.5031	1.220	.46
นักธุรกิจ	347	2.4438	1.389	

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับการแก้ไข
ปัญหาบัณฑิตว่างงาน

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.4520	.503	.98
ผู้ผลิต	92	3.3963	.439	

จากตารางที่ 39 ได้พบว่า ผู้ใช้และผู้ผลิตมีความคิดเห็นต่อมาตรการแก้ไขปัญหา
การว่างงานของบัณฑิตโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนความคิดเห็นของผู้ใช้และผู้ผลิต (บัณฑิต) ต่อมาตรการเป็นรายข้อดังแสดงในตารางที่
40-63

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้า
 ไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.2308	1.344	2.18*
ผู้ผลิต	92	2.8913	1.394	

*ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวน
 บัณฑิต"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	2.9087	1.437	2.32*
ผู้ผลิต	92	2.5109	1.694	

*ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตใน
 ระหว่างที่กำลังศึกษาชั้นปีที่สุดท้าย"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	4.0457	1.093	.28
ผู้ผลิต	92	4.0108	1.084	

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ⁴
 "การมีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและ
 หน่วยงานผู้ใช้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	4.1418	1.065	1.05
ผู้ผลิต	92	4.0109	1.153	

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "ควรมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้าฝึกงานเป็นเวลา
 อย่างน้อย 1 เดือน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.8726	1.207	1.81
ผู้ผลิต	92	3.6196	1.230	

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.7500	1.104	2.74*
ผู้ผลิต	92	4.0978	1.090	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "รัฐควรมีกองหนุนให้แก่เกษตรกรที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.4663	1.239	3.16*
ผู้ผลิต	92	3.9130	1.173	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 47 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "รัฐควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงคน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	2.9207	1.319	.54
ผู้ผลิต	92	2.8370	1.424	

ตารางที่ 48 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "ควรรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้กำหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่
 ผลิตบัณฑิต"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	2.8365	1.507	.21
ผู้ผลิต	92	2.8696	1.639	

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มากขึ้นจะช่วยแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.9207	1.080	.63
ผู้ผลิต	92	3.000	1.139	

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษามผลิตบัณฑิตสหสาขาการศึกษาไปจนถึงปริญญาโทให้มาก
 เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.0337	1.276	1.93
ผู้ผลิต	92	2.7391	1.525	

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยให้ลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.7716	1.212	2.07 [*]
ผู้ผลิต	92	4.0543	1.062	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 52 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
"หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขา
วิชา"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.1154	1.310	.61
ผู้ผลิต	92	3.0217	1.375	

ตารางที่ 53 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
"รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	2.7837	1.415	.35
ผู้ผลิต	92	2.7283	1.120	

ตารางที่ 54 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไร สิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของ
 บัณฑิตมากขึ้น"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.0865	1.294	1.92
ผู้ผลิต	92	2.8043	1.179	

ตารางที่ 55 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "รัฐควรรับสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	4.1346	.982	1.87
ผู้ผลิต	92	3.9239	.963	

ตารางที่ 56 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	4.2788	.907	2.35*
ผู้ผลิต	92	4.5217	.858	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 57 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "รัฐควรรักษาสิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.2668	1.298	2.66*
ผู้ผลิต	92	2.8504	1.078	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 58 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.3389	1.112	1.91
ผู้ผลิต	92	3.2065	1.000	

ตารางที่ 59 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตรา
 ส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	3.0721	1.270	1.91
ผู้ผลิต	92	2.7935	1.236	

ตารางที่ 62 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่าความรู้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	2.6587	1.161	1.00
ผู้ผลิต	92	2.7935	1.200	

ตารางที่ 63 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับมาตรการ
 "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้ทำงานเก่าแล้ว เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี
 มากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ผู้ใช้	416	2.4615	1.346	.04
ผู้ผลิต	92	2.4674	1.305	

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้ใช้และผู้ผลิตต่อมาตรการแก้ไขบัณฑิตว่างงานเป็นรายข้อดัง
แสดงในตารางที่ 40-63 แล้วได้พบว่ามาตรการที่ผู้ใช้และผู้ผลิตมีความเห็นด้วยแตกต่างกันโดยผู้ใช้นี้
ความเห็นด้วยมากกว่าผู้ผลิตได้แก่

- สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน
- รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวน
บัณฑิต
- รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย

ส่วนมาตรการที่ผู้ใช้และผู้ผลิตมีความเห็นแตกต่างกันโดยผู้ผลิตมีความเห็นด้วยมากกว่าผู้ใช้
ได้แก่

- รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน
- รัฐควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ
- การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้
- ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

ตารางที่ 64 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.4550	.592	.64
หญิง	184	3.4189	.624	

จากตารางที่ 64 ได้พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของบัณฑิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนความคิดเห็นของเพศชายและเพศหญิงต่อมาตรการเป็นรายชื่อ ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 65 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่นักงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและ
 nirเอกชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.1821	1.390	.28
หญิง	184	3.1467	1.304	

ตารางที่ 66 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุม
 จำนวนบัณฑิต"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	2.8086	1.508	.56
หญิง	184	2.8859	1.468	

ตารางที่ 67 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือก
บัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่สุดท้าย"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	4.0154	1.136	.66
หญิง	184	4.0815	1.008	

ตารางที่ 68 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "ควรให้มีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่
ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	4.0895	1.116	.79
หญิง	184	4.1685	1.018	

ตารางที่ 69 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "ความถี่บังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้ รับนักศึกษาเข้าฝึกงาน
เป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน"

	A	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.8488	1.241	54
หญิง	184	3.7880	1.166	

ตารางที่ 70 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน
กำลังคน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.8488	1.161	.96
หญิง	184	3.7500	1.010	

ตารางที่ 71 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรมีกองทุนให้แก่วัยที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.6049	1.295	1.39
หญิง	184	3.4457	1.129	

ตารางที่ 72 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงานคน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	2.8241	1.380	1.82
หญิง	184	3.0489	1.251	

ตารางที่ 73 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) ⁴ เกี่ยวกับ
 มาตรการ "ควรรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นกำหนดหลักสตรของสถาบัน
 การศึกษาที่ผลิตบัณฑิต"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	2.9043	1.438	1.35
หญิง	184	2.7337	1.241	

ตารางที่ 74 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) ⁴ เกี่ยวกับ
 uinsnis "การส่งเสริมลดสาทรกรรมขนาดเล็กให้มาก ช่วยลดปัญหาการว่างงานของ
 บัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.9321	1.178	.08
หญิง	184	3.9402	.918	

ตารางที่ 75 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษามลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงชั้นปริญญา
 โทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"

	N	\bar{X}	SD	t-test
dia	324	3.0401	1.395	1.35
หญิง	184	2.8750	1.197	

ตารางที่ 76 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดอัตราการว่างงานของ
 บัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.8395	1.246	.42
หญิง	184	3.7935	1.087	

ตารางที่ 79 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงาน
 ของบัณฑิตมากขึ้น"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	2.9444	1.304	2.14*
หญิง	184	3.1957	1.217	

*ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 80 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	4.0957	.999	.02
หญิง	184	4.0978	.953	

ตารางที่ 81 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	4.3580	.925	1.17
หญิง	184	4.2609	.860	

ตารางที่ 82 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาตินักลงทุนในประเศไทย"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.2284	1.339	74
หญิง	184	3.1413	1.136	

ตารางที่ 83 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ควรเน้นทัศนคติในการทำงานมาก
 กว่าความรู้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	3.3364	1.170	.59
หญิง	184	3.2772	.843	

ตารางที่ 84 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้รับบัณฑิตเข้าทำงาน
 ในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	2.9784	1.327	1.02
หญิง	184	3.0978	1.155	

ตารางที่ 85 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาใจเอาเปรียบ
 ลูกจ้าง"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	4.4105	1.027	.03
หญิง	184	4.4078	.857	

ตารางที่ 86 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
 มาตรการ "การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ บัญชี ภาษาอังกฤษ กฎหมาย
 และพิมพ์ดีด จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	4.3426	.888	.42
หญิง	184	4.3750	.765	

ตารางที่ 87 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาวรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่า
ความรู้"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	2.6975	1.240	37
หญิง	184	2.6576	1.033	

ตารางที่ 88 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) เกี่ยวกับ
มาตรการ "สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับมีงานทำแล้ว เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญา
ตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ"

	N	\bar{X}	SD	t-test
ชาย	324	2.5525	1.421	2.02*
หญิง	184	2.3043	1.162	

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของเพศชายและเพศหญิงต่อมาตรการเป็นรายชื่อ ดังแสดงใน ตาราง 64-88 แล้ว ได้พบว่า มาตรการที่เพศชายและเพศหญิงมีความเห็นแตกต่างกัน โดยเพศชายมีความเห็นด้วยมากกว่าเพศหญิง ได้แก่

- รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ
- สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้ที่ทำงานแล้ว เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ

ส่วนมาตรการที่เพศชายและเพศหญิงมีความเห็นแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีความเห็นด้วยมากกว่าเพศชาย ได้แก่

- การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น

ตารางที่ 89 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรีปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
 ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	.2508	.1254	.5176
WITHIN GROUPS	505	122.3521	.2423	
TOTAL	507	122.6024		

จากตารางที่ 89 ได้พบว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีมีความ
 คิดเห็นต่อมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของบัณฑิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนความคิดเห็นของบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม ต่อมาตรการเป็นรายชื่อดังแสดงในตารางที่ 90-116

ตารางที่ 92 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ป็นที่สุดท้าย"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	.4589	.2294	.1922
WITHIN GROUPS	505	602.7537	1.1936	
TOTAL	507	603.2126		

ตารางที่ 93 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	6.6500	3.3250	2.8641
WITHIN GROUPS	505	586.2634	1.1609	
TOTAL	507	592.9134		

ตารางที่ 94 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
 ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีข้อบังคับให้สถาน
 ประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้าฝึกงานเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	4.8706	2.4353	1.6577
WITHIN GROUPS	505	741.8853	1.4691	
TOTAL	SOT	746.7559		

ตารางที่ 95 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
 ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรให้สถานประกอบ
 การและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน"

SOURCE	D.F	SUM OS SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	12.0680	6.0345	4.9862*
WITHIN GROUPS	505	611.1653	1.2102	
TOTAL	507	623.2333		

* ระดับความมีนัยสำคัญ - OS

ตารางที่ 96 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ที่ละคู่ด้วยค่าสถิติ เชฟเฟ (Scheffe')

	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	3.6429	3.7232	4.0299
ต่ำกว่าปริญญาตรี		.0803	.3870 [*]
ปริญญาตรี			.3067 [*]
สูงกว่าปริญญาตรี			

^{*} ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 97 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรมีกองทุนให้แก่นัก
นิสิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	5.9343	2.9672	1.9411
WITHIN GROUPS	505	771.9318	1.5286	
TOTAL	507	777.8661		

ตารางที่ 98 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
 ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรชะลอการนำ
 เข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงานคน"

SOURCE	D.F	sum OF SQUARE	WAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	3.2975	1.6487	.9209
WITHIN GROUPS	505	904.1611	1.7904	
TOTAL	507	907.4586		

ตารางที่ 99 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
 ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรให้สถานประกอบการ
 และหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้ออกหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต"

SOURCE	D.F	sum OF SQUARE	WAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	2.1722	1.0861	.5766
WITHIN GROUPS	505	951.2294	1.8836	
TOTAL	507	953.4016		

ตารางที่ 100 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มากจะช่วยลดปัญหาการว่างงานของชาติ"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	1.5429	.7714	.6479
WITHIN GROUPS	505	601.3134	1.1907	
TOTAL	507	602.8563		

ตารางที่ 101 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาลดบัณฑิตจบออกการศึกษาไปยังชั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	15.0073	7.5036	4.3120
WITHIN GROUPS	505	878.7959	1.7402	
TOTAL	507	893.8032		

*ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 102 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ที่ละคู่ด้วยค่าสถิติ เชฟเฟ (Scheffe')

	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	3.3143	3.0185	2.7784
ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี		2958	.5359*
สูงกว่าปริญญาตรี			.2401

*ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 103 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การจัดวันนัดพบแรง
งานเป็นประจำทุกปีจะส่งผลลดอัตราว่างงานของบัณฑิตได้"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	1.0595	. 5297	.3731
WITHIN GROVS	505	716.9957	1.4198	
TOTAL	507	718.0552		

ตารางที่ 104 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบัน
การศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา"

SOURCE	D. F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	2.5069	1.2534	.7172
WITHIN GROUPS	505	882.5718	1.7477	
TOTAL	507	885.0787		

ตารางที่ 105 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรส่งเสริมและ
สนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในต่างประเทศ"

SOURCE	D. F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARE	F-RATIO
BETWEEN CROUPS	2	.1162	.0581	.0310
WITHIN CROUPS	505	944.8504	1.8710	
TOTAL	507	944.9666		

ตารางที่ 106 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การนำเทคโนโลยี มาใช้ในการผลิตมากเท่าไรซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	20.5222	10.1622	6.3590*
WITHIN GROUPS	505	807.0378	1.5981	
TOTAL	507	827.3622		

* ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 107 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ที่ละคู่ ด้วยค่าสถิติเชฟเฟ่ (Scheffe')

	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
	2.8714	3.2214	2.8024
ต่ำกว่าปริญญาตรี		.3500	.0690
ปริญญาตรี			.419*
สูงกว่าปริญญาตรี			

ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 108 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐควรสนับสนุนให้
บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	BEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	.7563	.3782	.3917
WITHIN GROUPS	505	487.5173	.9654	
TOTAL	507	488.2736		

ตารางที่ 109 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีหน่วยงานเสนอ
ข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	BEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	.2742	.1371	.1677
WITHIN GROUPS	505	412.7809	.8174	
TOTAL	507	413.0551		

ตารางที่ 110 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "รัฐการให้สิทธิพิเศษ
แก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	3.7911	1.8956	1.1781
WITHIN GROUPS	505	812.5238	1.6090	
TOTAL	507	816.3149		

ตารางที่ 111 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "หลักสูตรในสถาบัน
การศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเน้นที่สนใจในการทำงานมากกว่าความรู้"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	2.2068	1.1034	.9235
WITHIN GROUPS	505	603.3995	1.1949	
TOTAL	507	605.6063		

ตารางที่ 112 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้รับบัณฑิตทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	2.5045	1.2522	.7785
WITHIN GROUPS	505	814.2573	1.6084	
TOTAL	507	816.7618		

ตารางที่ 113 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาวัดเอาเปรียบลูกจ้าง"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	.7302	.3651	.3889
WITHIN GROUPS	505	474.1044	.9388	
TOTAL	507	474.8346		

ตารางที่ 114 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การให้บัณฑิตมีวิชาชีพ
 เสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัณฑิต กฎหมาย และพิมพ์ดีด จะช่วยลดอัตราการ
 ว่างงานของบัณฑิตได้"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F- RATIO
BETWEEN GROUPS	2	.9153	.4576	.6397
WITHIN GROUPS	505	361.3052	.7155	
TOTAL	507	862.2205		

ตารางที่ 115 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "การคัดเลือกผู้เข้า
 เรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นบุคคลิกภาพมากกว่าความรู้"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F- RATIO
BETWEEN GROUPS	2	3.2008	1.6004	1.1734
WITHIN GROUPS	505	688.7736	1.3639	
TOTAL	507	641.9744		

ตารางที่ 116 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับมาตรการ "สถาบันการศึกษาที่
ผลิตบัณฑิตการรับผู้ที่มีงานทำแล้วเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่านักศึกษาที่ยังไม่มี
งานทำ"

SOURCE	D.F	SUM OF SQUARE	MEAN SQUARES	F-RATIO
BETWEEN GROUPS	2	3.9560	1.9780	1.1070
WITHIN GROUPS	505	902.3334	1.7868	
TOTAL	507	906.2894		

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม ต่อมาตรการเป็นรายชื่อ ดังแสดงในตารางที่ 90-116 แล้ว ได้พบว่ามาตรการที่บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันได้แก่

- รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน โดยกลุ่มระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มปริญญาตรี และกลุ่มที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
- รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปจนถึงขั้นปริญญาโทให้มากขึ้น เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี
- การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไร ยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น โดยกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ ผู้ผลิตและผู้ใช้และบุคคลผู้มีการศึกษาระดับต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบการว่างงานของบัณฑิตต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ ผู้ผลิตและผู้ใช้และบุคคลผู้มีการศึกษาระดับต่าง ๆ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการว่างงานของบัณฑิตต่อไป

2. สมมุติฐานในการวิจัย

1. ข้าราชการและนักธุรกิจมีแนวความคิดต่อแนวทางแก้ปัญหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกัน
2. ผู้ผลิตและผู้ใช้มีแนวความคิดต่อแนวทางแก้ปัญหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกัน
3. กลุ่มบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีแนวคิดต่อแนวทางแก้ปัญหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

I. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักธุรกิจจำนวน 550 คน และข้าราชการจำนวน 300 คน ในแต่ละกลุ่มยังได้จำแนกออกเป็นผู้ผลิตและผู้ใช้ และยังได้จำแนกตามระดับการศึกษา โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มปริญญาตรี และกลุ่มที่สูงกว่าปริญญาตรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ประเภทแรก มีอยู่ 8 ข้อ แบบสำรวจรายการ (check list,

ประเภทหลัง มีอยู่ 24 ข้อ แบบสำรวจมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) โดยให้ค่าคะแนนน้ำหนักเป็น 5 ระดับดังนี้

ให้คะแนน 5 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้นมากที่สุด

ให้คะแนน 4 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้นมาก

ให้คะแนน 3 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้นปานกลาง

ให้คะแนน 2 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้นน้อย

ให้คะแนน 1 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2 การสัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่มตัวอย่างข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และนักธุรกิจชั้นสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกที่อยู่ของสถานประกอบการของนักธุรกิจจากสมุดโทรศัพท์ และส่งแบบสอบถามดังกล่าวไปถึง เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการนั้น ๆ ทางไปรษณีย์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการนั้นได้คัดเลือกที่อยู่ของส่วนราชการระดับผู้อำนวยการกองจากหนังสือนามส่งเคราะห์ส่วนราชการไทย ของกองข่าวต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนาสกริฐมนตรี แล้วส่งทางไปรษณีย์ แบบสอบถามส่งไปเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2532 และขอให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในวันที่ 20 ธันวาคม 2532

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้น

4.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

4.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้ซื้อและผู้ผลิตด้วยค่าสถิติ (t-test) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วยค่าสถิติ (t-test) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$n_1 + n_2 - 2$$

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างแต่ละคู่ด้วยค่าสถิติเชฟเฟ (Scheffe')

5. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่างงานตามแนวคิดของข้าราชการและนักธุรกิจที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่างงานของบัณฑิตตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ โดยการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามให้แก่ข้าราชการจำนวน 161 คน และนักธุรกิจจำนวน 347 คน ในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ด้วยค่าสถิติ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ผลของการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของบัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานที่สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งคือ ความรู้เฉพาะสาขา อันดับสองรองลงมาคือ มีความรับผิดชอบดี และอันดับสามคือความรู้หลาย ๆ ด้านดี
2. ความรู้พิเศษที่บัณฑิตควรมีที่สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งคือภาษาอังกฤษ อันดับสองรองลงมาคือภาษาไทย และอันดับสามคือคอมพิวเตอร์
3. กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่างงานของบัณฑิตที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือภาครัฐบาล อันดับสองรองลงมาคือตัวบัณฑิตเอง และอันดับสามคือหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิต
4. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ทุก ๆ 3 ปี
5. รัฐควรให้ข้าราชการเกษียณอายุเมื่ออายุได้ 55 ปี เพื่อเปิดโอกาสให้แก่แรงงานรุ่นใหม่
6. รัฐควรมีการวางแผนกำลังคนที่ชัดเจนและควรมีการปรับปรุงแผนเป็นระยะ ๆ ทุก ๆ 3 ปี
7. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานเป็นระยะ ๆ ทุก ๆ ปี

ทุก ๆ ปี

8. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของบัณฑิตเป็นระยะ ๆ
9. มาตรการแก้ไขปัญหาคารว่างงานของบัณฑิตที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วย
 - 9.1 มาตรการแก้ไขปัญหาคารว่างงานของบัณฑิตที่ควรรีให้อีกแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน
 - 9.2 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรีให้อีกแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ปีสุดท้าย
 - 9.3 ความมีหน่วยงานกลางซึ่งจะเป็นผู้ประสานระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต และหน่วยงานผู้ใช้
 - 9.4 ความมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้าฝึกงานเป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน
 - 9.5 รัฐบาลให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน
 - 9.6 รัฐบาลมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ
 - 9.7 ความมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มาก จะช่วยลดปัญหาคารว่างงานของบัณฑิตได้
 - 9.8 รัฐบาลสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปให้ถึงขั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน
 - 9.9 การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้
 - 9.10 หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่า เฉพาะสาขาวิชา
 - 9.11 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรยิ่งก่อให้เกิดปัญหาคารว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น
 - 9.12 รัฐบาลสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ
 - 9.13 รัฐบาลมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

- 9.14 รัฐควรรักษาสิทธิพิเศษแก่ต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย
- 9.15 หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเน้นทัศนคติในการทำงานมากกว่าความรู้
- 9.16 ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด
- 9.17 ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอารัดเอาเปรียบลูกจ้าง
- 9.18 การให้บัณฑิตมีวิชาชีพเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัญชี พิมพ์ดีด และกฎหมาย จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้
10. มาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่คนส่วนใหญ่ค่อนข้างจะไม่เห็นด้วยได้แก่
 - 10.1 รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต
 - 10.2 รัฐควรชะลอการนำเข้าเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงานคน
 - 10.3 ควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้กำหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต
 - 10.4 รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานต่างประเทศ
 - 10.5 การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษา ควรเน้นบุคลิกภาพมากกว่าความรู้
 - 10.6 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้ฝึกงานมาแล้ว เข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ
11. เมื่อจำแนกบุคคลตามอาชีพคือ ช่างราชการและนักธุรกิจได้พบว่า มาตรการแก้ไขปัญห**บัณฑิตว่างงานที่ช่างราชการเห็นด้วย**มากกว่านักธุรกิจ ได้แก่
 - 11.1 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน
 - 11.2 ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ
 - 11.3 ควรมีบทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอารัดเอาเปรียบลูกจ้าง

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหการว่างงานของบัณฑิตที่นักธุรกิจเห็นตัวมมากกว่าข้าราชการได้แก่

- 11.4 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน
- 11.5 รัฐควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงาน
- 11.6 รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงขั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- 11.7 หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา
- 11.8 รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาตที่จะมาลงทุนในประเทศไทย
- 11.9 ควรมีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้รับบัณฑิตเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด

12. เมื่อจำแนกบุคคลตามลักษณะผู้ใช้และผู้ผลิตพบว่า มาตรการแก้ไขปัญหามบัณฑิตว่างงานที่ผู้ใช้เห็นตัวมมากกว่าผู้ผลิตได้แก่

- 12.1 สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน
- 12.2 รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต
- 12.3 รัฐควรให้สิทธิพิเศษแก่ต่างชาตที่จะมาลงทุนในประเทศไทย
- 12.4 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน
- 12.5 รัฐควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ
- 12.6 การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้
- 12.7 ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหามัคคีว่างงานที่ผู้ผลิตเห็นด้วยมากกว่าผู้ใช้ ได้แก่

12.8 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมวางแผนกำลังคน

12.9 รัฐควรมีกองทุนให้แก่มัคคีที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ

12.10 การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของมัคคีได้

12.11 ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

13. เมื่อจำแนกบุคคลตามเพศชายและเพศหญิงได้พบว่า มาตรการแก้ไขปัญหาการว่างงานของมัคคีที่เพศชายมีความเห็นด้วยมากกว่าเพศหญิง ได้แก่

13.1 รัฐควรส่งเสริมและควรสนับสนุนให้มัคคีไปทำงานต่างประเทศ

13.2 สถาบันการศึกษาที่ผลิตมัคคีควรรับผู้ฝึกงานมาแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากกว่ารับนักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหาการว่างงานของมัคคีเพศหญิงมีความเห็นด้วยมากกว่าเพศชาย ได้แก่

13.3 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของมัคคีมากขึ้น

14. เมื่อจำแนกบุคคลตามระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีได้พบว่า มาตรการแก้ไขปัญหาการว่างงานของมัคคีที่กลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มปริญญาตรีและกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่

14.1 รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน

14.2 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของมัคคีมากขึ้น

ส่วนมาตรการแก้ไขปัญหาการว่างงานของมัคคีที่กลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรีมีความเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่

14.3 รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาที่ผลิตมัคคีขยายการศึกษาไปจนถึงขั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ผู้วิจัยคาดว่าข้าราชการและนักธุรกิจมีแนวความคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และจากผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้าราชการและนักธุรกิจด้วยค่าสถิติ (t-test) แสดงให้เห็นว่าข้าราชการและนักธุรกิจมีความคิดเห็นต่อมาตรการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาของบัณฑิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยนักธุรกิจมีความคิดเห็นด้วยต่อมาตรการ โดยส่วนรวมสูงกว่าข้าราชการโดยนักธุรกิจได้เห็นด้วยกับมาตรการค่อนข้างที่จะเด็ดขาดเพื่อลดปัญหามัธยมศึกษาของบัณฑิต เช่น มาตรการก่อนที่จะมีการคัดเลือกนักศึกษา สถาบันการศึกษาควรให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าไปมีส่วนคัดเลือกนักศึกษา เพื่อจะเป็นการคัดเลือกผู้เข้าเรียนอย่างมีคุณภาพจริง ๆ และการยอมรับมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้รับบัณฑิตที่จบการศึกษาเข้าทำงานในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมดเพื่อลดอัตราการว่างงานบัณฑิตโดยเร็ว มาตรการสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงชั้นปริญญาโทให้มากเพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งได้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐในส่วนที่ขยายการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี เพื่อความก้าวหน้าแก่บัณฑิตและชะลอการว่างงานแก่บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานแต่ตั้งใจจะศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ส่วนข้าราชการได้ยอมรับมาตรการในแนวทางแก้ไขอุปสรรคอื่นได้แก่ ถ้าลูกจ้างได้รับความไม่เป็นธรรมจากนายจ้างก็กำหนดบทลงโทษแก่สถานประกอบการนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ลูกจ้างการยอมรับมาตรการให้ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ เข้ามามีบทบาทในการวางแผนกำลังคน (Manpower planning) เพื่อการจัดปัญหาของการใช้ทรัพยากรมนุษย์อย่างไม่ถูกต้อง และพยายามใช้ให้มีประโยชน์มากที่สุด พร้อมทั้งเสนอจัดตั้งหน่วยงานที่ทำรัอมลดด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะเพื่อประโยชน์แก่บัณฑิตที่กำลังหางานทำ

6.2 สำหรับความคาดหวังของผู้วิจัยว่า ผู้ผลิตและผู้ใช้มีแนวความคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากผลของการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้ผลิตและผู้ใช้ด้วยค่าสถิติ (t-test) พบว่า ผู้ผลิตและผู้ใช้มีความคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาไม่แตกต่างกันแต่ผู้ใช้มีความคิดเห็นด้วยในมาตรการ สถาบันการศึกษาควรให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่ เริ่ม เรียนและรัฐควรรวมสถาบันการศึกษาเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต ส่วนผู้ผลิตเห็นด้วยมากกว่าผู้ใช้ในมาตรการ รัฐควรให้สถานประกอบการหรือผู้ใช้ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน (Manpower Planning) การจัดงานวันนัด

พบแรงงานทุกปี จะทำให้บัณฑิตที่แหล่งของงาน การมีหน่วยงานพิเศษเพื่อเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงาน ทำให้บัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ ๆ รั้งกับแหล่งงานที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเขาได้ และถ้ารัฐมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระคงพอบรรเทาจำนวนบัณฑิตว่างงานลงได้บ้าง

6.3 ผู้วิจัยได้คาดว่า กลุ่มบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีแนวคิดต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงานแตกต่างกัน แต่จากผลของการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาบัณฑิตว่างงานไม่แตกต่างกัน แต่ได้พบความแตกต่างของความคิดเห็นทั้ง 3 กลุ่ม คือ

- ในกลุ่มระดับการศึกษาค่าต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีในมาตรการ รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาลดบัณฑิตขงการศึกษาศึกษาไปจนถึงขั้นปริญญาโทให้มาก เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- ในกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี เห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีในมาตรการ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไร ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น
- ในกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาค่าต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มปริญญาตรี ในมาตรการรัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้มีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน (Manpower Planning)

จากความคิดเห็นที่แตกต่างกันของกลุ่มที่มีระดับการศึกษาค่าต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยในการให้รัฐสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาลดบัณฑิตขงการศึกษาศึกษาไปจนถึงขั้นปริญญาโท เพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงานนั้น เป็นที่คาดหมายว่าเมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาก็ไม่สามารถหางานทำ มีหนทางเดียวที่ทำได้คือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนได้มีการขยายการศึกษาในระดับปริญญาโทเพื่อรองรับความต้องการด้านการศึกษาที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นการเรีอนต่อในระดับปริญญาโท เป็นเพียงมาตรการทางอ้อมที่ชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงานเท่านั้น เมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทก็เกิดปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษาสูง

จากแนวความคิดที่แตกต่างกันของกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เห็นด้วยในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรก่ให้เกิดปัญหาการว่างงานบัณฑิตมากขึ้น จากแนวความคิดนี้สันนิษฐานได้ว่าสังคมไทยปัจจุบัน ได้นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในการผลิตมากขึ้นทุกที ซึ่งถ้า

เครื่องจักรหรือเครื่องใช้ที่ทันสมัยหรือเข้ามากขึ้น ตอบสนองต่อเทคโนโลยีกำลังขยายตัว เพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาจากประเทศทางด้านเกษตรถูกปรับเปลี่ยนเป็น ประเทศอุตสาหกรรมทางการเกษตรและสังขันธ์เรื้อย 7 อุปกรณทางเทคโนโลยีเหล่านี้มีจำเป็นต้องใช้ แรงงานคน จึงเป็นสาเหตุให้การหางานทำเต็มไปด้วสความลำบากยิ่งขึ้นในอนาคต

จากแนวความคิดที่แตกต่างกันของกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยในกาที่ จะให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนกำลังคน (Manpower Planning) เพราะกลุ่มได้คาดหวังว่า ถ้าสถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้ได้มีการวางแผนงาน ร่วมกัน ปฏิบัติงานและประสานงานกัน ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน จะเป็นการช่วยกันขจัดปัญหาทั้ง ภาครัฐและเอกชน เพื่อคลี่คลายปัญหาบัณฑิตว่างงานที่เป็นปัญหาเรื้อรังของชาติ

7. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหามบัณฑิตว่างงาน

1. ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำหรับปัญหาการว่างงานของบัณฑิตนั้น ตัวของบัณฑิตเท่านั้นที่ สามารถจะแก้ไขปัญหของตนเองได้ การรอความช่วยเหลือจากภาครัฐบาลไม่อาจจะช่วยเหลือและควา เนินการได้ทันที่วงที่ รัฐบาลเองก็ประสบกับปัญหาและจะต้องแก้ไขปัญหานั้น ๆ อีกหลายด้าน บัณฑิตเองจะ ต้องปรับปรุงตัวเองขณะเมื่อกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ ให้พยายามเลือกเรียนสาขาวิชาที่ถนัดและเป็นสาขา วิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต เมื่อบัณฑิตรู้ควลวงหน้าว่าจำนวนแรงงาน หรือมีผู้สำเร็จ การศึกษาเป็นจำนวนมากกว่าตำแหน่งงาน จำเป็นอย่างมากที่บัณฑิตต้องพัฒนาตัวเองให้มีคุณภาพให้มากที่สุด โดยเริ่มต้นจากการวางแผนการศึกษาอย่างมีระบบและคคเเนื่อง เมื่อบัณฑิตมีเป้าหมายชีวิตที่แน่ชัดให้ วางแผนการศึกษาให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ การเรียนของบัณฑิตต้องอยู่ในเกณฑ์ดีหรือดีมาก เช่น บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องได้เกรดเฉลี่ยรวมอย่างน้อย 2.50 ซึ่งจัดว่าคือพอใช้ หรือ 2.75 - 3.00 ขึ้นไป ซึ่งจัดว่าระดับการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี-ดีมาก ในขณะที่บัณฑิตกำลังศึกษาให้เพียรศึกษาหา ความรู้ พยายามเข้าร่วมกิจกรรมในชมรมต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น การฝึก ปฏิบัติงานกับบริษัทห้างร้าน การฝึกทำงานในสถาบันการศึกษา ก็จัดว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มพูน ประสิทธิภาพในการทำงาน บริษัทมีชื่อบางแห่งก็สามารถออกใบรับรองการผ่านงานแม้เพียงชั่วระยะเวลา หนึ่งซึ่งเป็นประโยชน์แก่ตัวเองของบัณฑิตเอง โครงการบางโครงการ เช่น โครงการฝึกงานกับบริษัท จำลองหรือวิชาบางวิชา เช่น วิชาฝึกปฏิบัติงานด้านธุรกิจทำให้บัณฑิตได้รับความรู้และประสบการณ์ตรง

ในการทำงาน การฝึกงานภาคฤดูร้อนร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ อีก 13 แห่ง โดยความร่วมมือกับ TMA (Thailand Management Association) บัณฑิตที่ผ่านการฝึกอบรมและการปฏิบัติงานจะได้รับวิทยบัตร ถึงแม้ว่าเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันแล้วก็ตาม บัณฑิตก็ไม่ควรนั่งนอนใจ ให้ใช้เวลาว่างหรือยามว่างศึกษาวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ในการเสริมการทำงานในวิชาชีพอื่น ๆ เช่น พิมพ์ดีด การใช้คอมพิวเตอร์ การทำบัญชีรับ-จ่ายประเภทต่าง ๆ การฝึกฝนภาษาต่างประเทศที่จำเป็นต้องนำมาใช้ จากความเพียรพยายามที่บัณฑิตแสวงหาความรู้ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาจะค่อย ๆ เปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพตนเองให้มีความกล้าพูด กล้าทำ มีความอดทน มีความผูกพันในสถาบัน มีการเสียสละ มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยเวลาฝึกฝนและเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้น อันเป็นคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์แบบของบัณฑิต เมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาก็พร้อมที่จะต่อสู้กับชีวิตนอกรั้วมหาวิทยาลัยที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน

เป็นที่รู้กันอยู่ว่าในการเปิดรับสมัครของนายจ้างในภาค Landu บริษัท ห้างร้าน รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานราชการของรัฐ ทุกสถานที่ที่จะถือเกณฑ์การวัดมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน เริ่มจากการพิจารณา วิทยบัตร ประกาศนียบัตรของบัณฑิต มักจะระบุเกรดในระดับดีไม่ต่ำกว่า 2.50 ก่อนที่จะมีสิทธิ์สอบคัดเลือก การพิจารณาผลการสอบข้อเขียน เพื่อเลือกผู้ที่ทำคะแนนได้ดี จนกระทั่งผ่านขั้นตอน สุดท้ายที่จะคัดเลือก ด้วยบุคคลที่เหมาะสมที่สุด คณะกรรมการจะต้องใช้วิธีการอย่างละเอียดรอบคอบพิจารณาประสบการณ์ในการทำงาน การเข้าร่วมกิจกรรมในสถาบันการศึกษา การเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ผู้บริหารบางคนถือว่าคุณค่าที่เรีสนเก่งหรือเรีสนดีมาก ๆ จะคัดสรรในเรื่องการเข้าสังคมการปรับตัวเข้าหาเพื่อนร่วมงานทำได้ยาก ความรู้ทักษะพิเศษหรือความสามารถพิเศษของบัณฑิตก็มีความสำคัญไม่น้อย เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ความสามารถในการขับขีรถยนต์การซ่อมเครื่องยนตร์การซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างตัวอาคาร การรู้จักใช้วัสดุมาประดิษฐ์ช่วยเสริมการทำงาน การมีฝีมือในการเจียรระไนอัญมณี การมีทักษะในการแปลภาษาต่างประเทศ การนำภาษาต่างประเทศมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ทักษะในการสลักภาพแกะภาพ วาดภาพ การใช้ลายเส้น และหัตถกรรมทอผ้า ปฏินากรรม ซึ่งทักษะพิเศษจะเป็นส่วนช่วยเสริมการพิจารณารับเข้าทำงานอีกด้านหนึ่ง

ผู้บริหารส่วนใหญ่จะจับตามองบุคลิกภาพผู้สมัคร ความประทับใจตอนแรกพบ ความเป็นกันเอง ความมั่นใจในการตอบโต้ปัญหาเมื่อถูกซักไซ้ไล่เลียงจากกรรมการ หรือแม้แต่ความสุภาพแต่แฝงด้วย ความอ่อนน้อมถ่อมตนในที่ ทุกอย่างที่บัณฑิตเริ่มวางแผนกระทำตั้งแต่เริ่มเข้าเรีสนจนสำเร็จการศึกษา

ล้อมประมวลเอาสิ่งต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นับว่าเป็นคุณภาพของบัณฑิตอย่างสมบูรณ์

2. การศึกษานั้นมิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตามความต้องการของตลาดแรงงานแต่เพียงประการเดียว แต่การศึกษายังคงจะต้องฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้และทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสามารถดำรงอยู่ได้โดยไม่เป็นปัญหาสังคม เห็นคุณภาพของการทำงาน รู้จักสร้างงานและทำงานได้ในทุกสถานการณ์ มีความริเริ่มที่จะประกอบอาชีพอิสระ มิใช่มุ่งที่จะรับราชการหรือเป็นลูกจ้างเท่านั้น หลักสูตรของสถาบันการศึกษามีอาเซียนเลือกสำรองโดยมีจุดประสงค์ว่าถ้าบัณฑิตไม่ได้อ่านด้านสาขาวิชาที่ได้เล่าเรียนมา ก็ยังสามารถเปลี่ยนแนวทางไปสู่ด้านสาขาวิชาอื่นได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาที่จะเริ่มเรียนใหม่ดังนั้นหลักสูตรของวิชาเลือกสำรองจะต้องเรียนเพิ่มอีก 7-9 วิชาเพื่อที่จะนำวิชาเลือกสำรองไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้แท้จริง เช่น การเลือกวิชาเอกในภาควิชาการจัดการ และได้เลือกวิชาคอมพิวเตอร์เป็นวิชาอาเซียนสำรองเป็นวิชาโทอีก 7-9 วิชา โดยฝึกเน้นด้านการปฏิบัติมากขึ้น

3. ควรมีคณะกรรมการร่วมระหว่างผู้ผลิตกับผู้เข้าร่วมพิจารณาความต้องการของตลาดแรงงาน สํารวจหลักสูตรเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับตลาดแรงงาน คณะกรรมการจะมีอำนาจการต่อรองค่อนข้างสูงในภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในการพิจารณาปัญหาบัณฑิตพิเศษเป็นกรณีไป คณะกรรมการพิเศษชุดนี้จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนพิจารณาบัณฑิตว่างงานและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใหม่ เพื่อที่จะให้บัณฑิตทำงานให้เร็วที่สุด ไม่เป็นปัญหาแก่สังคม คณะกรรมการพิเศษประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาจากภาครัฐและเอกชนซึ่งมีอำนาจสูงในการเป็นตัวแทนที่จะติดต่อให้กับบัณฑิตอย่างเหมาะสม

4. ภาครัฐบาลควรกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศ ให้เกิดการสร้างงาน สร้างตำแหน่งให้เพิ่มมากขึ้น อย่างน้อยก็เป็นการรองรับบัณฑิตว่างงานที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ทุกปี ขณะเดียวกันที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ควรจัดให้มีการบริการเฉพาะชั้น 2 หน่วยงาน หน่วยงานแรกจะทำหน้าที่แนะนำอาชีพแหล่งที่มาของข้อมูลในการหางานทำ โดยให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาส่งรายละเอียด - ได้แก่ชื่อ ข้อมูลส่วนตัว ความสามารถพิเศษ ความประสงค์ในการทำงานประเภทใด อัตราของรายได้ในการทำงานเบื้องต้นแรกเท่าใด หน่วยบริการเฉพาะนี้จะช่วยคิดต่อประสานงานให้ระหว่างกรมแรงงาน นายจ้างจากบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบรายละเอียดความต้องการของนายจ้าง ว่าต้องการลูกจ้างประเภทใด มีคุณสมบัติและความสามารถประเภทใด เพื่อประสานความต้องการระหว่างสองฝ่าย ให้บรรลุวัตถุประสงค์ หน่วยงานที่สองจะให้บริการพิเศษ ช่วยแนะนำให้คำปรึกษา ปัญหาทางด้านจิตใจ

ที่เกิดขึ้นกับบัณฑิตว่างงานผู้มีปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

5. รัฐบาลและภาคเอกชนควรจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนส่งเสริมบัณฑิตให้ได้เข้าทำงานชั่วคราวก่อนที่จะหาทางชดเชยชားไปสู่งานที่มีหลักแหล่ง งานประเภทนี้เป็นงานบริการทางด้านสังคม เช่น การอนุเคราะห์เด็ก สตรี คนชรา ผู้ป่วย คนพิการ สมองเสื่อม ไร้ญาติอ่อน การฝึกสอนให้ความรู้แก่บุคคลที่เพิ่งพ้นโทษหรือคิดจะเลิกอบาสมุขและสิ่งเสวนคึกทั้งหลาย ตลอดจนบุคคลผู้ยากจนที่อาศัยอยู่ตามแหล่งเสื่อมโทรม - สลัม อาสาสมัครจะได้ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและกล่าวได้ว่าเป็นการช่วยยกระดับของสังคมในปัจจุบันให้สูงขึ้น

8. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับข้อมูลรวมทั้งข้อเสนอแนะจากข้าราชการและนักธุรกิจ จึงเป็นเพียงแนวความคิดของกลุ่มเพียงสองกลุ่มเท่านั้น หากได้รับข้อมูลจากบัณฑิตเองไม่ คึงนั้นการวิจัยครั้งต่อไป น่าที่จะทำการค้นคว้าหาข้อมูลจากตัวของบัณฑิตโดยตรง ว่าบัณฑิตเองมีความพอใจสาขาที่กำลังศึกษาอยู่หรือไม่ บัณฑิตมีความตั้งใจที่จะทำงานแค่ไหน ถ้าบัณฑิตได้งานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมาแล้วบัณฑิตประสงค์จะทำงานหรือไม่ สาเหตุใดที่บัณฑิตไม่ประสงค์จะทำงานหรือหางานทำ เป็นเพราะเงินเดือนน้อยเกินไปหรือทำไมบัณฑิตมีความประสงค์จะศึกษาค้อในระดับที่สูงขึ้น และได้หางานทำมานานเท่าใด เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ซี 12 "เงินทองของชาติจมหายไ้ 2 หมื่นล้านบาท" ไทยรัฐ คอลัมน์มุมข้าราชการ
วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2532 หน้า 6
- จิระ หงส์คารมภ์ "การว่างงาน ปัญหาที่ท้าทายฝีมือรัฐบาล" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
ปีที่ 34 ฉบับที่ 38 2531 หน้า 17-20
- ธนาคารกสิกรไทย ฝ่ายวิชาการ "การคาดการณ์เศรษฐกิจไทย" ฐานเศรษฐกิจฉบับพิเศษ
2532 หน้า 8
- นิพนธ์ นั้พงษ์ศกร "การว่างงานในประเทศไทย" วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายน 2527 หน้า 43-46, 69
- นิสม ปูราคา เอกสารประกอบการสัมมนาหัวข้อ "วิเคราะห์ผลกระทบของปัญหาทาง
เศรษฐกิจต่อการปรับตัวด้านการจ้างงานของประเทศและแนวโน้มการว่างงานใน
ระยะ 2-3 ปี ข้างหน้า จากเรื่อง วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อแรง
งาน สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดที่โรงแรมอิมพีเรียล
27 ■ 2528
- รจนา กลรัตน์ และคณะ รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพทางสังคมของบัณฑิตว่างงาน
ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา 2529
- ระพี สาคกริก "คนว่างงานกับงานว่างคน" นิตยสารบทนำเศรษฐกิจ
2531 หน้า 8-9
- รายงานเรื่อง การว่างงานและมาตรการแก้ไข กรุงเทพมหานคร สภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนา
แรงงานแห่งชาติ มกราคม 2530
- ales แสงทอง "การแก้ไขและป้องกัน การว่างงานในประเทศ" วิทยานธ์ ปริญาโท
ทางรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตุลาคม 2508

วิชัย โทสุวรรณจินดา เอกสารประกอบการสัมมนาหัวข้อ "ผลกระทบของปัญหาทางเศรษฐกิจต่อการจ้างงาน และกลยุทธ์แรงงานสัมพันธ์แบบใหม่" จากเรื่อง วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อแรงงาน สถาบันทรัพยากรมนุษย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โรงแรมอิมพีเรียล 27 กันยายน 2528

วีรพงษ์ สิวิทรวิฑูรณ์ "การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อและการว่างงาน
ในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526
สรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาเกี่ยวกับการว่างงาน ฉบับที่ 1 สำนักงานคณะกรรมการศึกษา
แห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี

อภิชาติ พันธเสน เอกสารประกอบการสัมมนาหัวข้อ "แนวโน้มประชากร การศึกษาและ
ทางเลือก (2513-2548)" เรื่อง ทิศทางเศรษฐกิจไทยในทศวรรษหน้า
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2528

อภิสิทธิ์ คลอเกษม รายงานการวิจัยเรื่อง โครงสร้างแรงจูงใจของตลาดแรงงานกับปัญหา
การว่างงาน กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

alia ทิรัญโต สารานุกรมศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ กรุงเทพมหานคร โอเคียนส์ไตร์ 2525
เอกสารการวิเคราะห์เรื่อง การว่างงานและมาตรการแก้ไข กรุงเทพมหานคร การวาง
แผนทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เมษายน 2531

ภาคผนวก

ที่ มธบ. 1001/10104

10 พฤศจิกายน 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย คร.สิทธิชัย ต้นศรีสกุล อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต กำลังดำเนินการวิจัย ในหัวข้อเรื่อง "การแก้ปัญหาบัณฑิตว่างงานตามแนวความคิด
ของข้าราชการและนักธุรกิจ" เพื่อประโยชน์การวางแผนการผลิตบัณฑิต ซึ่งจำเป็นต้องขอความ
ร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถาม พับกลับแล้ว
ส่งคืนตามที่อยู่อีเมลด้านหลังของแบบสอบถาม ภายในวันที่ 20 ธันวาคม 2532 ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์)

อธิบการบดี

คณะบริหารธุรกิจ

โทร. ๕๕๙๐๐๕๑-๗

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานักศึกษาว่างงาน
(สำหรับข้าราชการ)

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานักศึกษาว่างงาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย

ตอนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ()

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

3. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน (อาจตอบได้มากกว่า 1 แห่ง)

() ผู้อำนวยการกอง

() ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง

() หัวหน้าฝ่าย

() หัวหน้าแผนก

() หัวหน้าสถานศึกษา

() รองหรือผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา

() อื่น ๆ (โปรดระบุ)

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานักศึกษาวางงาน
(สำหรับนักธุรกิจ)

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ I ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานักศึกษาวางงาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย

ตอนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง (

1.	เพศ	()	ชาย	()	หญิง	()
2.	ระดับการศึกษา					()
	()		ต่ำกว่าปริญญาตรี			
	()		ปริญญาตรี			
	()		ปริญญาโท			
	()		ปริญญาเอก			
3.	ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน (อาจตอบได้มากกว่า 1 แห่ง)					() () ()
	()		เจ้าของกิจการ			
	()		ผู้บริหาร			
	()		ผู้จัดการฝ่ายบุคคล			
	()		หัวหน้าสถานศึกษา			
	()		รองหรือผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา			
	()		อื่น ๆ (โปรดระบุ).....			

ตอนที่ 2 โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ()

1. บัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานควรมีคุณลักษณะอย่างไร (โปรดเรียงตามลำดับจาก 1 ถึง 5 จากคุณลักษณะที่สำคัญมากไปหาน้อย โดยใส่หมายเลข 1,2,3.....5)

- () ความรู้เฉพาะสาขา
- () ความรู้หลาย ๆ ด้าน
- () มนุษยสัมพันธ์
- () มีความรับผิดชอบดี
- () ภาษาดี
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ความรู้พิเศษที่บัณฑิตควรมีคืออะไร (โปรดเรียงลำดับจาก 1 ถึง 3 จากความจำเป็นมากไปหาน้อย โดยใส่หมายเลข 1,2,3)

- () ภาษาอังกฤษ
- () คอมพิวเตอร์
- () ภาษาไทย
- () พิมพ์ดีด
- () กฎหมาย
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. บุคคลกลุ่มใดมีบทบาทในการแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต (โปรดเรียงลำดับจาก 1 ถึง 3 จากบทบาทมากไปหาน้อย โดยใส่หมายเลข 1,2,3)

- () ภาครัฐบาล
- () หน่วยงานผลิต
- () หน่วยงานผู้ใช้ผลิต
- () ตัวเลขบัณฑิต
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ

- () ทุก ๆ 3 ปี
- () ทุก ๆ 5 ปี
- () ทุก ๆ 10 ปี
- () ไม่จำเป็นต้องปรับปรุง

5. เพื่อให้โอกาสแก่แรงงานรุ่นใหม่ รัฐควรมีให้ข้าราชการเกษียณอายุเมื่ออายุเท่าไร

- () ต่ำกว่า 50 ปี
- () 50 ปี
- () 55 ปี
- () 60 ปี

6. รัฐควรมีการวางแผนกำลังคนที่ชัดเจน และควรมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ

- () ทุก ๆ ปี
- () ทุก 3 ปี
- () ทุก 5 ปี
- () กลัวแต่ภาวะตลาดโลก

7. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการสำรวจของตลาดแรงงานเป็นระยะ ๆ

- () ทุก ๆ ปี
- () ทุก 3 ปี
- () ทุก 5 ปี
- () ทุก 10 ปี

8. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของบัณฑิต เป็นระยะ ๆ () ,

- () ทุกปี
- () ทุก 3 ปี
- () ทุก 5 ปี

ข้อกระทงที่ 9-32 โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

หมายเลข 5 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้น มากที่สุด

หมายเลข 4 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้น มาก

หมายเลข 3 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้น ปานกลาง

หมายเลข 2 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้น น้อย

หมายเลข 1 ในกรณีผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อกระทงนั้น น้อยที่สุด

9. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรถูกให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

10. รัฐควรรวมสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเข้าด้วยกันเพื่อสะดวกในการควบคุมจำนวนบัณฑิต

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

11. สถาบันการศึกษามัธยมศึกษาให้โอกาสแก่หน่วยงานผู้ใช้เข้าไปคัดเลือกบัณฑิตในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่สุดท้าย

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

12. ความมีหน่วยงานกลาง ซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษา
ที่ผลิตบัณฑิตและหน่วยงานผู้ใช้

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

13. ความมีข้อบังคับให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้รับนักศึกษาเข้า
ฝึกงานเป็นเวลาร้อยอย่างน้อย 1 เดือน

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

14. รัฐควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผน
กำลังคน

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

15. รัฐควรมีกองทุนให้แก่บัณฑิตที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

16. รัฐควรชะลอการนำเข้าซึ่งเครื่องจักรที่ใช้แทนแรงงานคน

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

17. ควรให้สถานประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้เป็นผู้กำหนดหลักสูตรของสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

18. การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กให้มากจะช่วยลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

19. รัฐควรสนับสนุนให้สถาบันการศึกษามผลิตบัณฑิตขยายการศึกษาไปถึงชั้นปริญญาโทให้มากเพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

20. การจัดวันนัดพบแรงงานเป็นประจำทุกปีจะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

21. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเป็นหลักสูตรกว้าง ๆ มากกว่าเฉพาะสาขาวิชา

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

22. รัฐควรงส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในต่างประเทศ

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

23. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตมากเท่าไรยิ่งก่อให้เกิดปัญหา
ว่างงานของบัณฑิตมากขึ้น

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

24. รัฐควรมสนับสนุนให้บัณฑิตไปทำงานในชนบทโดยให้ค่าตอบแทนพิเศษ

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

25. ควรมีหน่วยงานเสนอข้อมูลด้านตลาดแรงงานโดยเฉพาะ

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

26. รัฐควรรให้สิทธิพิเศษต่างชาติที่จะมาลงทุนในประเทศไทย

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

27. หลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรเน้นที่ทัศนคติในการทำงาน
มากกว่าความรู้

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

28. ความีมาตรการให้สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้รับบัณฑิตเข้าทำงาน
ในอัตราส่วนร้อยละ 50 ของกำลังคนทั้งหมด

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

29. ความมีทลงโทษแก่สถานประกอบการหรือหน่วยงานผู้ใช้ที่เอาใจเอาเปรียบ
ลูกจ้าง

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

30. การให้บัณฑิตมีวิชาชีวิเสริม เช่น คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ บัณฑิต
กฎหมาย และนิมนต์ จะช่วยลดอัตราการว่างงานของบัณฑิตได้

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

31. การคัดเลือกผู้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาควรเน้นบุคคลิกภาพ
มากกว่าความรู้

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

32. สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตควรรับผู้มีงานทำแล้วเข้าเรียนต่อใน
ระดับปริญญาตรีมากกว่านักศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

ตอนที่ 3 โปรดเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษที่ว่างงาน

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนะ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สิทธิชัย ต้นศรีสกุล

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ภาควิชา ธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

วุฒิ รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Public Administration (M.P.A) Araneta University

Extension - Philippines

Doctor of Public Administration (D.P.A)

Centro Escolar University - Philippines

ประสบการณ์ พนักงานบริการภาคพื้นดินบริษัทการบินไทย

ผู้จัดการทั่วไปบริษัทศรีสกุล

อาจารย์พิเศษวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

บทความ

"บริหารอย่างไร จึงคุ้มค่านักบริหาร" วารสารสหวิทยาการ ฉบับที่ 10

มีนาคม - กันยายน 32

"ทฤษฎี - รูปแบบเชิงยุทธศาสตร์และพลังทางเศรษฐกิจของบรรษัทข้ามชาติของไทย"

วารสารสหวิทยาการ ฉบับที่ 12 กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 33

"มิติใหม่ - ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี" วารสารสหวิทยาการ ฉบับที่ 13

มีนาคม - กันยายน 33

"ปัญหาทางการศึกษาและสหวิชาชีพพัฒนาจริยธรรม" วารสารบริหารธุรกิจ 20 ปี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พฤศจิกายน 33

"วิจัยการดำเนินงาน ปัญหาการขายและการพัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพ"
วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
ฉบับที่ 52 มีนาคม 34

" ธรรมชาติของการส่งออกและแนวความคิดเจาะตลาดการค้าใหม่"
บทความในโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องกลยุทธ์การบริหารธุรกิจ
ขนาดย่อม วันที่ 1 วันที่ 25 - 26 มกราคม 2534

วิทยากร ราชการธุรกิจนำรัฐ สถาบันวิทสุจุฬา

" องค์การมีประสิทธิผล คนมีประสิทธิภาพ " 12 พ.ค. 2532

" จัดคน จัดงาน " 17 ก.พ. 2533

" ภาวะผู้นำกับสัมฤทธิ์ผลขององค์การ " 8 พ.ย. 2533